

FONDURILE STRUCTURALE DE LA OPORTUNITATE DE DEZVOLTARE LA BUGET DE PRADĂ



***Șansele redresării României
prin fonduri structurale***



Fondurile structurale - de la oportunitate de dezvoltare la buget de pradă
Șansele redresării României prin fonduri structurale

București, iulie 2011

Raportul de față a fost realizat din inițiativa Institutului pentru Politici Publice (IPP) ca reacție la atitudinea autorităților publice centrale care gestionează fondurile europene care, în acest moment, au tendința să nu asimileze banii europeni celor publici în legătură cu care orice cetățean interesat trebuie să aibă acces neîngrădit la informații. Propria experiență a fost comunicată Open Society Institute, Mental Health Initiative care a fost receptiv în a finanța un asemenea Studiu ce, în ultimă instanță, își propune să determine o mai mare deschidere către implicarea societății civile în negocierile pentru prioritățile următorului exercițiu financiar.



Autori:

Elena Iorga, Director Programe IPP (Coordonator studiu)
Violeta Alexandru, Director IPP
Loredana Ercuș, Asistent Programe IPP

Institutul pentru Politici Publice (IPP)
Str. Sevastopol, nr. 13 - 17
sector 1, București
Tel (+ 4) 021 212 3126
Fax (+ 4) 021 212 3108
E-mail: office@ipp.ro
www.ipp.ro

© Toate drepturile sunt rezervate Institutului pentru Politici Publice (IPP). Atât publicația cât și fragmente din ea nu pot fi reproduse fără permisiunea IPP. Opiniile exprimate în acest material aparțin autorilor și nu reprezintă în mod necesar opiniile Open Society Institute

Context

Deși suntem deja la jumătatea exercițiului financiar 2007 - 2013, la aproape 4 ani de la deschiderea primelor linii de finanțare din diferite programe operaționale, aparent principala și de altfel singura preocupare a autorităților române rămâne aceea a „creșterii capacității de absorbție” a banilor europeni. Suntem interesați doar să cheltuim cât mai mult din cele 19,7 miliarde de euro alocate României pentru 7 ani, fără însă a acorda atenția corespunzătoare modului în care sunt alocați acești bani, atât ca procedură de evaluare și aprobare a proiectelor în raport cu ideile propuse spre finanțare, cât și ca impact efectiv în societate al investițiilor efectiv realizate prin aceste proiecte. Acest lucru pe fondul unei lipse de viziune în ce privește ce își propune România cu acești bani respectiv a incapacității de a prezenta public rezultate concrete generate de proiectele câștigate.

Raportul de față urmărește și identifică o serie de probleme *structurale* ale managementului actual al fondurilor europene, care țin atât de procesul de evaluare și selecție a proiectelor, cât și de impactul uneori discutabil pe care unele dintre aceste proiecte îl vor avea pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare stabilite de România. Printre cele mai importante concluzii desprinse în urma cercetării amintim:

Metodologia

Cercetarea pentru prezentul raport s-a derulat în perioada martie - iunie 2011, folosindu-se în special documente publice obținute de IPP în temeiul legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public dar și informații disponibile pe site-urile instituțiilor publice cu responsabilități în domeniu dar și concluziile rapoartelor unor organizații omoloage din Bulgaria cu privire la propria rată de absorbție. În analizele prezentate mai departe, s-au evidențiat atât sume în lei cât și în euro.

Rata de conversie folosită a fost cea curentă la data elaborării studiului (4,2 Lei/euro).

IPP a solicitat unui număr de 3 Autorități de Management din cele 7 existente¹, respectiv Autorității de Management pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (AMPOSDRU), Autorității de Management pentru Programul Operațional Regional (AMPOR) și Autorității de Management pentru Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative (AMPODCA) următoarele:

- Lista cu proiectele *aprobate* pe toate Axele prioritare, respectiv toate domeniile majore de intervenție deschise spre aplicare pentru cereri de proiecte de la lansarea programului și până în prezent, incluzând: numele/denumirea completă a solicitantului, titlul proiectului, scopul și obiectivele principale, bugetul total al proiectului și suma solicitată pentru co-finanțare din fonduri structurale;
- Copia contractelor de asistență tehnică ale Autorităților de Management cu terți;
- Informații privind situația consultărilor privind programarea următorului exercițiu financiar;
- Componenta nominală a comisiilor de evaluare a proiectelor aprobate, de la lansare și până în prezent.

¹ În prezent, Institutul a transmis solicitări similare și celorlalte 4 Autorități de Management, respectiv: Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial de Mediu, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Transport, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Asistență Tehnică.

Fiecare dintre categoriile de informații solicitate au ridicat probleme în relația cu Autoritățile de Management, fiind nevoie de consultări repetate între reprezentanții IPP și cei ai AM, atât la sediul instituțiilor cât și prin mijloace electronice, pentru a obține, într-un final, o serie de informații.

În același timp, au fost verificate site-urile instituțiilor vizate și anume:

- <http://www.fseromania.ro/index.php>
- <http://www.fonduriadministratie.ro/>
- <http://www.inforegio.ro/>
- <http://www.fonduri-ue.ro/acis-195>
- <http://www.poa.ro/>

Deși unul din punctele din solicitări se refereau la proiectele câștigate, în final, baza de studiu a fost ultima variantă electronică conținând aceste proiecte, disponibilă pe site-urile Autorităților de Management. În ce privește AMPODCA, cum pe durata derulării cercetării societatea civilă, în cadrul căreia și IPP, a insistat pentru afișarea cât mai multor date despre fiecare proiect finanțat, s-a folosit inclusiv actuala formă a listei de proiecte afișată pe site-ul acesteia, aceasta conținând, pe lângă denumirea proiectului și a câștigătorului și alte minime date relevante (scop, obiective fiecare proiect). Celelalte două AM-uri nu au făcut același lucru, în pofida insistențelor IPP.

În această etapă consistentă de documentare, IPP a obținut, în format electronic, copii ale tuturor contractelor de asistență tehnică încheiate de AM - uri cu terți și le-a studiat cu atenție extrăgând cele mai relevante concluzii. Jurnaliștii interesați pot contacta IPP pentru copia acestor contracte.

Informația privind numele evaluatorilor proiectelor aprobate până în prezent nu a fost comunicată IPP de niciuna din cele 3 Autorități de Management, generând un val de dezbateri cu privire la oportunitatea de a comunica această informație în condițiile în care, în cele mai multe situații, acest serviciu este externalizat către firme. În opinia IPP, aceasta este o informație imperativ necesar a fi comunicată de către toate Autoritățile de Management ca măsură primară de prevenire a oricăror conflicte de interese în activitatea de evaluare a proiectelor, de aceea Institutul va depune în continuare toate eforturile pentru ca aceste informații să devină publice din oficiu.

Informațiile colectate cu ajutorul solicitărilor oficiale transmise în baza legii nr. 544/2001 au fost completate cu date centralizate folosind surse alternative de informare, respectiv baza de date on-line a Oficiului Național al Registrului Comerțului și Registrul Național ONG al Ministerului Justiției, pentru identificarea profilului beneficiarilor de proiecte din fonduri structurale.

Toate informațiile obținute au fost utile pentru a le analiza și în relație cu prioritățile de dezvoltare stabilite la nivel național. În acest context, în cercetare s-au utilizat documente oficiale, respectiv: Planul Național de Dezvoltare 2007 - 2013, Documentele - cadru de implementare ale Programelor Operaționale studiate, Ghidurile Solicitantului pentru domeniile majore de intervenție deschise de la lansarea programelor și până în prezent, rapoartele anuale de implementare ale programelor operaționale, minutele întâlnirilor comitetelor de monitorizare ale celor trei programe operaționale, respectiv Strategiile de asistență tehnică.

În ce privește informațiile privind situația consultărilor organizate de Autoritățile de Management pentru următorul exercițiu de programare financiară 2014 - 2020, niciuna din cele 3 instituții nu a organizat până în prezent asemenea consultări, potrivit declarațiilor.

Lipsa cronică de transparență a Autorităților de Management

Prima observație și de departe cea mai importantă din acest raport se referă la gradul extrem de scăzut al transparenței față de procedura de selecție a proiectelor câștigătoare respectiv față de activitățile acestora. Autoritățile de management chestionate nu sunt conștiente de faptul că aceste fonduri reprezintă bani publici ce trebuie cheltuiți în mod total transparent. Pe de altă parte, nici nu gestionează corespunzător informațiile despre proiecte de unde și reticenta de a răspunde unei solicitări atât de detaliate cum a fost cea formulată de IPP în temeiul legii nr. 544/2001.

Dacă obținerea de informații pe baza cărora s-a redactat materialul de față a fost anevoioasă dar dusă la capăt cu succes, două categorii de date nu au putut fi obținute sub nicio formă: EVALUATORII PROIECTELOR și ECHIPELE DE MANAGEMENT (angajații plătiți din fondurile structurale) respectiv COPIILE PROIECTELOR. Sub diverse motive, Autoritățile de Management au refuzat să pună la dispoziție aceste informații. Aparent decizia este la latitudinea conducătorilor AM-urilor, în realitate și alte autorități - inclusiv Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale și chiar unele voci de la Bruxelles, au aceeași mentalitate cum că anumite informații nu se dau publicului. În opinia IPP toți aceștia greșesc fundamental, fondurile europene fiind bani publici despre care orice cetățean european are dreptul să se informeze.

Neconcordanța între proiectele finanțate și obiectivele majore de dezvoltare stabilite prin Programul Național de Dezvoltare și preluate în Cadrul Național Strategic de Referință (CNSR)

Cum cele două documente elaborate în perioada de pre-aderare se presupune că reprezintă o analiză comprehensivă de nevoi de dezvoltare la nivel național și fundamentează viziunea strategică de dezvoltare pe termen mediu a României în sectoarele cheie, am încercat să urmărim în ce măsură proiectele finanțate au urmărit sau nu obiectivele strategice. Din păcate datele nu au fost nici complete nici concludente astfel că singurele observații pe care le putem face în acest moment sunt următoarele: nevoile de dezvoltare sunt lacunar redată în indicatorii Programelor Operaționale și nu putem vorbi despre o viziune *strategică* în legătura dintre documente, respectiv CNSR - Program Operațional - proiecte finanțate. De exemplu, nu știm dacă cele 50 de spitale prevăzute a fi reabilitate prin POR reprezintă un indicator suficient sau dacă PODCA poate contribui la creșterea gradului de colectare a taxelor și impozitelor locale, așa cum își propune, respectiv dacă POSDRU contribuie în mod real la creșterea gradului de ocupare în rândul șomerilor sau doar pregătește oameni în meserii pentru care nu există neapărat o cerere pe piața forței de muncă.

Asistența tehnică: contracte consistente vs. management mai puțin eficient

Cu toți banii investiți direct de către AMuri (în prezent, sumele aferente asistenței tehnice pentru fiecare program sunt: 146.983.838 euro pentru POR, 8.320.104 euro pentru PODCA și 122.707.919 euro pentru POSDRU) la care se adaugă sprijinul financiar consistent pus la dispoziție de ACIS printr-un întreg Program Operațional distinct (Programul Operațional Asistență Tehnică, cu o alocare totală de 170.237.790 milioane euro), activitatea Autorităților de Management este departe de a fi satisfăcătoare. Acest lucru mai ales în condițiile în care aceste fonduri s-au alocat pentru dobândirea de cunoștințe și deprinderi în administrarea fondurilor structurale atât la nivel de AMuri cât și la Ol-uri în timp ce marea parte a activității curente direct legată de jurizarea și urmărirea proiectelor se externaliza către firme private.

Mai mult, conform informațiilor obținute, parte din fondurile gestionate de ACIS se alocă în mod explicit pentru *plata personalului din anumite ministere și structuri*.

Înțelegem nevoia de profesionalizare a acestor structuri care sunt la primul exercițiu financiar de o asemenea anvergură, însă fenomenul paradoxal care se petrece în prezent în materia asistenței tehnice este acela că practic aproape *toate serviciile* pe care ar trebui să le furnizeze Autoritățile de Management și structurile intermediare se externalizează către terți - de regulă companii internaționale - producând astfel un dublu blocaj: pe de o parte, prin subcontractarea aproape în totalitate a serviciilor către firme private, răspunderea oficială asupra multora dintre atribuțiile Autorităților de Management se disipă, ea devenind doar un obiectiv al contractului. Pe de altă parte, orice încercare de a identifica diferite informații cu privire la aceste contracte de asistență tehnică - altminteri publice - se lovește de o falsă prezumție de clauză confidențială.

În final, nu putem să nu menționăm faptul că au existat și continuă să existe numeroase plângeri din partea beneficiarilor cu privire la disfuncționalități în comunicarea cu Autoritățile de Management, în special în privința duratei lungi de evaluare a proiectelor, de procesare a cererilor de rambursare, de verificare a cheltuielilor etc.

Principale concluzii

Ca o concluzie generală la toate aceste aspecte expuse anterior și detaliate pe larg în capitolele studiului, apreciem că structurile statului român nu administrează transparent aceste fonduri, parte pentru că nu au conștiința faptului că acești *bani europeni sunt bani publici*. Demersul de față se constituie într-un semnal de alarmă cu privire la o serie de disfuncționalități constatate de IPP pe parcursul documentării în ceea ce privește maniera de comunicare a datelor privind situația curentă a finanțărilor din fonduri europene, dar și a modului de alocare/evaluare a proiectelor aflate în prezent în implementare. Pe de altă parte, datele nu sunt organizate corespunzător pentru a se comunica prompt oricărei persoane interesate datorită lipsei interesului publicului să chestioneze Statul pe marginea unor aspecte concrete din gestionarea banilor structurali. IPP continuă în acest moment exercițiul de transparență pe câteva domenii cheie la nivelul structurilor Comisiei Europene.

Lipsa de viziune la momentul negocierii priorităților de finanțare, dar și pe parcursul implementării unora dintre Programele Operaționale, este evidentă. Pregătim oameni, însă nu știm dacă există locuri de muncă pentru ei, facem strategii de dezvoltare pe bugete enorme sau centre de afaceri fără obligativitatea de a dovedi ce plus valoare economică aduc acestea.

Rata de absorbție este foarte mică, banii efectiv cheltuiți de beneficiari sunt foarte puțini. Suntem departe în spatele Bulgariei și diferența între ceea ce se vehiculează public și ceea ce este în realitate este foarte mare în anumite cazuri. La nivelul administrației locale, câștigătorii proiectelor au fost comunități conduse de reprezentanții tuturor partidelor politice.

Proiecte s-au depus în acești ani, de multe ori folosindu-se fraze șablon, cuvinte cheie învățate pe de rost de firmele de consultanță care au știut să profite cel mai mult de pe urma entuziasmului pentru accesarea a cât mai mulți bani. Nu întotdeauna s-au și evaluat corespunzător în sensul în care nu s-au urmărit temeinic ca rezultatele propuse să urmeze cuantumul sumelor de bani alocate. Cu alte cuvinte, România se pricepe la cheltuirea banilor urmând să găsească ulterior și *pentru ce*.

Capacitatea tehnică sau financiară a beneficiarilor de a implementa proiecte de calitate nu mai este neapărat o condiție, contează mai degrabă cine este mai rapid să încarce proiectul într-o aplicație electronică.

Pentru anumite obiective de finanțare bugetele sunt disproporționat de mari - ex: proiectele strategice din POSDRU, în timp ce alte sectoare prioritare - de exemplu, sănătatea, sunt insuficient acoperite prin oportunitățile de finanțare existente în prezent.

Sperăm ca aceste concluzii să fie utilizate în continuare ca bază pentru îmbunătățirea unor practici de lucru orizontale la nivelul Autorităților de Management în ceea ce privește gestionarea procesului de comunicare nu doar cu beneficiarii, ci cu publicul în general, deoarece cu toții avem drepturi egale de a cunoaște cum se cheltuiesc banii *publici* europeni la care și noi suntem contributori.

Credem, de asemenea, că anumite aspecte semnalate în cercetarea IPP vor putea fi considerate în perspectiva îmbunătățirii proceselor de consultare cu actorii interesați din societate pentru următorul exercițiu financiar din fonduri europene 2014 - 2020, consultare care ar trebui să aibă la bază un exercițiu coerent de evaluare a impactului investițiilor realizate, a nevoilor existente în continuare în sectoarele - cheie și a negocierii transparente a priorităților de finanțare în fiecare dintre aceste sectoare, pentru a nu repeta aceleași greșeli din actualul exercițiu financiar.

Cele mai frecvente abrevieri folosite

ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
AM	Autoritate de Management
APL	Administrația Publică Locală
CJ	Consiliu Județean
CNSR	Cadrul Național Strategic de Referință
DMI	Domeniul Major de Intervenție
FS	Fonduri Structurale
OI	Organisme Intermediare
ONG	Organizație neguvernamentală
POAT	Programul Operațional Asistență Tehnică
PODCA	Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Capacității Administrative
POR	Programul Operațional Regional
POSDRU	Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane

Accesul la informații privind managementul fondurilor europene - Autorități panicate de interesul societății civile pentru detalii privind proiectele

Având în vedere percepția generală sesizată la nivelul autorităților în legătură cu afișarea de detalii privind managementul fondurilor structurale, Institutul pentru Politici Publice a început din primăvara acestui an un amplu proces de documentare legat de situația proiectelor structurale în derulare. Fiind prima organizație neguvernamentală care a început să se intereseze atât de temeinic despre proiectele câștigate și impactul lor de etapă, din spusele Autorităților de Management, Institutul pentru Politici Publice a reușit în peste 5 luni să determine importante (dar nu suficiente, încă) schimbări de atitudine la nivelul autorităților de management în legătură cu ceea ce trebuie/ poate fi dat publicității legat de tot procesul de accesare și management al fondurilor externe nerambursabile la care România are acces în prezent. Se remarcă în special noile formate de publicare a informațiilor despre proiectele finanțate pe site-urile AMPOSDRU² și AMPODCA³, care cuprind mai multe informații față de versiunile anterioare.

Pentru a putea gestiona cu resursele disponibile acest demers, Institutul a ales trei Programe Operaționale (Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative - PODCA, Programul Operațional Regional - POR respectiv Programul Operațional Dezvoltarea Resurselor Umane - POSDRU) în acest exercițiu de transparență cărora le-a trimis solicitări de informații de interes public conținând întrebări concret legate de managementul acestor fonduri.

Așa cum am precizat și în metodologie, întrebările din solicitarea IPP s-au referit la:

- Lista cu proiectele *aprobate* pe toate Axele prioritare, respectiv toate domeniile majore de intervenție deschise spre aplicare pentru cereri de proiecte de la lansarea programului și până în prezent, incluzând: numele/denumirea completă a solicitantului, titlul proiectului, scopul și obiectivele principale, bugetul total al proiectului și suma solicitată pentru co-finanțare din fonduri structurale;
- Copia contractelor de asistență tehnică ale Autorităților de Management cu terți;
- Informații privind situația consultărilor privind programarea următorului exercițiu financiar;
- Componenta nominală a comisiilor de evaluare a proiectelor aprobate, de la lansare și până în prezent.

Primele reacții au fost de respingere totală, cel mai elocvent exemplu fiind al Autorității de Management pentru Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative gestionat de Ministerul Administrației și Internelor pe care îl copiem în *Anexa 1*.

Ulterior, dată fiind reputația IPP în domeniul acționării în instanță a oricăror autorități publice care obstrucționează accesul la informații de interes public, fiecare dintre cele trei autorități chestionate au contactat IPP, pentru „găsirea unei soluții amiabile”. Astfel:

- PODCA a invitat IPP la sediul său pentru o discuție lămuritoare înainte de furnizarea informațiilor. După discuție, o parte din informațiile solicitate au fost afișate pe internet (date despre obiectivele proiectelor), o alta comunicată pe suport CD (contractele de asistență tehnică) iar ultima (numele evaluatorilor) necomunicată pentru motive la care ne vom referi mai jos.

²http://www.fseromania.ro/images/downdocs/lista_beneficiari_proiecte_iunie_2011.xls,
http://www.fseromania.ro/index.php?option=com_content&task=view&id=79&Itemid=106

³ http://www.fonduriadministratie.ro/Noutati/Lista_beneficiarilor_PO_DCA

- POR a invitat de asemenea IPP la sediul Ministerului Dezvoltării Regionale unde a avut loc o amplă discuție despre „capacitatea/expertiza IPP de a analiza datele ce urmau a ni se oferi”, de unde percepția sesizată de IPP la nivelul reprezentanților POR cum că informațiile despre proiectele finanțate trebuie cunoscute și interpretate doar de *inițiați*. Ulterior am fost invitați la sediu pentru a copia documentele, pentru ca ajunși la fața locului să producem panică în rândul angajaților care au simțit nevoia organizării unei ședințe ad-hoc pentru a discuta dacă echipei IPP, deja aflată în clădire, i se permite sau nu accesul la documente. Lucrurile s-au clarificat ulterior astfel că în prezent IPP deține copiile tuturor contractelor de asistență tehnică ale POR, aspectul cel mai sensibil de altfel din toate punctele cuprinse în solicitare.
- POSDRU trecea printr-un proces de reorganizare după schimbarea conducerii respectiv după intenția, blocată de IPP, de secretizare a tuturor informațiilor despre finanțările din program prin celebrul Ordin al Ministrului Muncii de la acea vreme. Noua conducere a decis comunicarea celei mai mari părți din informațiile solicitate de IPP, inclusiv numele echipelor de proiect, pentru fiecare caz în parte, ce vor fi afișate pe internet la începutul lunii Iulie/”în aproximativ două săptămâni” (informație comunicată de reprezentanții AMPOSDRU într-o discuție cu IPP în data de 24 iunie 2011).

Cele mai multe controverse au planat asupra „intențiilor” IPP în ceea ce privește solicitarea contractelor de Asistență Tehnică ale AM-urilor. După lămurirea tuturor tipurilor de asistență, au fost de acord ca IPP să primească informațiile și chiar contractele propriu zise, fără comunicarea numelor evaluatorilor proiectelor. Pretextând confidențialitatea contractelor cu firmele contractoare ale activității de asistență tehnică, autoritățile de management au făcut proba modului impropriu în care înțeleg obligativitatea de transparență totală pentru toate tipurile de contracte din bani publici. Surprinzător pentru IPP a fost să constate câtă grijă au autoritățile publice centrale (inclusiv Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale, cu a cărei conducere IPP s-a întâlnit în acest demers) pentru protejarea intereselor firmelor de consultanță mai degrabă decât pentru apărarea dreptului cetățenilor de a cunoaște cine cheltuiește banii publici europeni și în ce scop. Întrebați despre posibilitățile reale de a detecta eventuale conflicte de interese, autoritățile publice, inclusiv ACIS s-au eschivat de la un răspuns ferm, pretextând obligativitatea, despre care se cunoaște faptul că reprezintă exclusiv o formalitate în România, de semnare a unei Declarații pe proprie răspundere privind prevenirea conflictului de interese pe care fiecare consultant al unei firme trebuie să o semneze.

Informații privind evaluatorii proiectelor, dar și echipele de management, nu sunt în acest moment comunicate de Autoritățile de Management sub diverse argumentații, motiv pentru care Institutul a început un amplu proces de documentare la Bruxelles pe această temă, solicitând acolo o serie de informații în acest sens. De altfel, autoritățile de la București au adesea tendința de a ascunde accesul la asemenea informații sub pretextul că Regulamentele și Procedurile UE le interzic - informație falsă, verificată în acest sens de IPP în discuții cu reprezentanții Comisiei Europene responsabili de România. Problema transparenței ține exclusiv de deciziile autorităților din România. Ca o dovadă a faptului că aceste informații nu sunt secrete (nici nu ar avea de ce să fie) stau toate răspunsurile oferite de-a lungul ultimilor ani de către Oficiul de Plăți și Contractare PHARE de la care am primit inclusiv lista evaluatorilor proiectelor societății civile.

Nu în ultimul rând, o serie de probleme în privința accesului la informații de interes public au privit și întrebările despre conținutul proiectelor depuse și respinse, respectiv câștigate. După ce ne-am lămurit asupra lipsei unei evidențe cu privire la proiectele depuse și neevaluate încă sau respinse, demersul IPP s-a canalizat asupra publicării de informații despre proiectele câștigate. În acest registru, toate cele trei Autorități de Management au motivat dreptul la proprietate intelectuală a Beneficiarului asupra conținutului proiectului ignorând două aspecte în acest moment. Proprietatea intelectuală nu înseamnă blocarea accesului la

o idee de proiect ci interdicția folosirii aceleași idei de către cel care are șansa de a o cunoaște, încălcarea prevederii atrăgând consecințe clare în legislația românească. În al doilea rând, autoritățile și Beneficiarii uită că aceste proiecte, odată finanțate, gestionează bani publici în legătură cu care orice cetățean al UE se poate informa. Compromisul după toate aceste discuții a fost pus în practică de AMPODCA care a completat informațiile din pagina de internet referitoare la proiectele finanțate cu menționarea scopului și obiectivelor proiectelor. Este un pas înainte!

Prin urmare demersurile IPP au condus la creșterea transparenței informațiilor publicate/oferte public de Autoritățile de Management după cum urmează. Situația curentă este de departe mult inferioară celei din Sofia (Bulgaria), autoritățile de aici fiind cu mult mai transparente în comunicarea unor asemenea categorii de informații. De altfel, Institutul este implicat într-un amplu proces de documentare comparată a practicilor de acces la informații de interes public cu privire la gestionarea fondurilor structurale la nivelul României și Bulgariei.

Categorii de informații disponibile la acest moment în cazul fiecăruia dintre cele 3 programe operaționale analizate în cadrul acestui material (experiența IPP)

Program Operațional	Lista proiecte depuse	Beneficiarii și titlurile proiectelor aprobate	Obiectivele și plățile efectuate	Evaluatori proiecte	Contracte și anexe asistență tehnică	Contracte proiecte aprobate	Numărul contestațiilor depuse
POR	Refuz comunicare informație	Pe site	Refuz comunicare informație	Refuz comunicare informație	La cerere	Refuz comunicare informație	La cerere
PODCA	Refuz comunicare informație	Pe site	Pe site	Refuz comunicare informație	La cerere	Refuz comunicare informație	Refuz comunicare informație
POSDRU	Refuz comunicare informație	Pe site	Refuz comunicare informație	Refuz comunicare informație	La cerere	Refuz comunicare informație	La cerere

Date fiind reacțiile întâlnite, Institutul a decis chestionarea tuturor Autorităților de management care gestionează în prezent fonduri structurale, urmând să revină cu informații concrete într-o ediție completată a acestui Studiu. În viitor vom urmări un exercițiu similar și la nivelul Organismelor Intermediare.

Inconsistența proiectelor finanțate cu obiective majore de dezvoltare stabilite prin Programul național de dezvoltare și preluate de Cadrul Național Strategic de Referință

Analiza acestor documente strategice în relație cu fondurile structurale alocate până în prezent este necesară nu numai pentru guvernanți ci și pentru publicul larg.

Astfel, CNSR stabilește ca priorități în legătură cu cele 3 Programe Operaționale studiate următoarele:

- 1. Promovarea dezvoltării teritoriale echilibrate** - scopul fiind stoparea și, eventual, inversarea tendinței de accentuare a disparităților de dezvoltare prin sprijinirea și promovarea unei dezvoltări economice și sociale echilibrate a Regiunilor. Acțiunile vor sprijini dezvoltarea regiunilor prin crearea condițiilor necesare stimulării creșterii economice a regiunilor mai puțin dezvoltate, precum și *restructurarea zonelor rurale și urbane*. Investițiile se vor concentra pe consolidarea infrastructurii și stabilirea legăturilor locale cu rețelele naționale, europene și inter-continentale care conectează România la piețele internaționale. Acțiunile vor viza coridoarele și polii de dezvoltare existenți sau emergenți și vor crea condițiile necesare dezvoltării integrate, stabilind conexiunile cu rețelele regionale, naționale și trans-europene. Sprijinul acordat va contribui la consolidarea mediului de afaceri local și regional și la dezvoltarea patrimoniului natural și cultural în vederea sprijinirii turismului și dezvoltării mediului urban. Realizarea coeziunii teritoriale se va sprijini pe cadrul strategic pe termen lung stabilit prin Conceptul strategic de dezvoltare spațială și integrare în structurile spațiale europene 2007-2025.

Analizând Programul Operațional Regional, vom constata că la aproape 4 ani de la lansarea programului, **rata efectivă de absorbție a banilor** (adică plățile deja efectuate de beneficiari și rambursate de Comisia Europeană) este de doar **7,37%** din bani au fost cheltuiți. În ce privește proiectele aprobate, putem constata cu ușurință că „apetitul” pentru dezvoltare al administrației locale - cu predilecție al Consiliilor Județene, deși nu aceasta ar trebui să fie unitatea primară de dezvoltare locală - se îndreaptă aproape exclusiv către drumuri, un domeniu care atrage capital electoral pentru baronii județelor într-un timp scurt. Dovadă în acest sens stau cifrele care arată că pe Axa 2 din POR au fost alocate proiectele cu cele mai mari sume: ex: CJ Mehedinți - aproximativ 23 milioane de euro pentru reabilitare drum județean, CJ Bistrița Năsăud - peste 21 de milioane de euro, CJ Teleorman - peste 20 de milioane de euro. Nu avem acces în acest moment la informația privind numărul de km de drumuri județene reabilite prin aceste proiecte, pentru a vedea în ce măsură indicatorul de 877 de km stabilit prin program este/va fi atins în actualul exercițiu financiar.

Deși la nivel național descentralizarea în sănătate reprezintă o prioritate formal asumată atât de Guvernul actual, cât și de Guvernele anterioare, se pare că acest aspect nu a fost considerat prioritar la momentul negocierii priorităților de finanțare din POR, întrucât indicatorul stabilit pentru Axa 3, DMI 3.1 *Reabilitarea/modernizarea/echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate* - 50 de spitale reabilite/echipate (nu se specifică nimic despre modernizare!), reprezintă doar 11% din numărul total de spitale din România. Formal, prin cele 42 de proiecte deja aprobate, am putea raporta cu ușurință îndeplinirea indicatorului, însă ne întrebăm dacă acesta corespunde nevoilor reale din sistem la acest moment.

Turismul - un alt domeniu finanțat prin POR - care ar trebui să contribuie la o reală creștere economică a unora dintre regiunile țării cu potențial de dezvoltare în acest domeniu - este reflectat, de asemenea, prin indicatori de tip „număr de proiecte implementate în domeniul infrastructurii de cazare”. Axa 5 din POR, probabil cea mai notorie dintre toate sursele de finanțare, cunoscută de toți cei interesați să deschidă „pensiuni”, indiferent de locația acestora sau de potențialul de a contribui în mod *real* la creșterea economică a zonei, a

finanțat, printre altele, proiecte de tipul celor menționate anterior, anume baze de agrement cu terenuri de golf pe raza unor comune, centre de agrement și extinderi de infrastructură turistică. În absența unor rapoartări care să ne arate creștere reală atât a numărului de turiști în respectivele zone - fără a fi priorizat înainte care sunt acele puncte cu potențial maxim de dezvoltare - nu vom putea ști dacă banii din programul de turism au încurajat, într-adevăr o creștere sustenabilă în acest domeniu sau au fost doar o afacere pentru hotelieri.

Proiectele vizând infrastructura de servicii sociale nu sunt urmărite corespunzător de Ministerul Muncii pentru a descoperi că nu urmează în mod fidel angajamentele luate de România în procesul de dezinstituționalizare, devenite obligatorii odată cu ratificarea Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități. Cu puținele informații despre proiectele finanțate, putem deduce că s-au alocat bani mai degrabă pentru preservarea actualelor servicii decât pentru sprijinirea unor alternative care ar fi cuprins și dezinstituționalizarea beneficiarilor. De aceea, atât Institutul pentru Politici Publice cât și alte structuri ale societății civile au cerut insistent ca ONG-urile să fie cooptate în discuțiile privind următorul exercițiu financiar.

În fine, sume consistente s-au alocat pentru uzine/laboratoare de afaceri în multe zone din țară. Judecând după numărul de proiecte și volumul finanțărilor, ar fi de crezut că România poate ieși din criza economică numai sprijinindu-se pe noii afaceriști cuprinși în acești ani în schemele de finanțare europene. Urmărește cineva cu atenție aceste investiții de care s-au bucurat mai degrabă unii pentru a își construi clădiri de birouri, săli de conferințe pe care le închiriază?

2. **Consolidarea unei capacități administrative eficiente** - Investițiile vor contribui la îmbunătățirea procesului de elaborare a politicilor și a proceselor decizionale în domeniul managementului public, la dezvoltarea unui sistem al funcției publice modern, flexibil și reactiv, precum și la îmbunătățirea standardelor de calitate și eficiență în furnizarea serviciilor publice. Acțiunile vor viza, cu prioritate, acele domenii administrative unde se poate înregistra cel mai mare impact din punctul de vedere al stimulării dezvoltării socio-economice și al mediului de afaceri, precum și al combaterii deficiențelor economiei române.

Acestui obiectiv ar fi trebuit să îi răspundă, prin excelență, Programul Operațional de Dezvoltare a Capacității Administrative. În realitate, până în acest moment, cifrele indică o concentrare masivă a fondurilor la București. Din punct de vedere al valorii absolute a proiectelor finanțate, în proporție de 74% fondurile au mers către administrația publică centrală și numai 18% către autorități locale. Dacă avem în vedere exclusiv proiectele câștigate de administrația publică centrală, putem spune că în proporție de 50% banii au mers către Ministerul Administrației și Internelor alături de structurile subordonate acestuia (Inspectoratul General de Poliție, Jandarmeria Română, etc.)

În perioada ultimilor ani, autoritățile locale, indiferent de culoarea politică a conducătorilor, au fost foarte spornice în a redacta și finanța strategii de dezvoltare locală. Sperăm să le și pună în practică, respectiv sperăm ca ele să conteze și în scenariul în care România se va reorganiza până la urmă din punct de vedere administrativ și teritorial. Ne așteptăm ca în județele în care s-au câștigat bani importanți pentru astfel de proiecte, cum ar fi Bacăul, comunitatea să avanseze vizibil pe drumul către prosperitate.

Alocarea acestor fonduri nu ține cont de faptul că serviciile publice de interes pentru cetățean sunt furnizate de primării, atunci când acordă finanțări importante Consiliilor județene. Este adevărat că în competiția pentru pregătirea de proiecte care a avut loc în ultimii ani în România, consiliile județene s-au pus mai bine la punct dar nu acest lucru ar trebui să fie primul criteriu de alocare și nici capacitatea mai mare decât a primăriilor de a acoperi co-finanțarea necesară.

Un alt aspect interesant de remarcat în legătură cu proiectele finanțate prin PODCA este acela că autoritățile publice - în special cele centrale - accesează bani europeni pentru a face ceea ce, în mod normal, ar trebui să facă prin natura activității derulate. Un exemplu în acest sens - dar nu este singular, este proiectul de peste 3,5 milioane de lei al Ministerului Administrației și Internelor prin care se urmărește „sistemizarea și raționalizarea cadrului legal incident în domeniul administrației publice”, prin proiectul intitulat „Un cadru legislativ mai coerent pentru o administrație publică mai eficientă”.

Judecând după sectoarele prioritare asumate, în 3 domenii importante s-a angajat PODCA să aducă îmbunătățiri prin fondurile structurale alocate anume în: *sănătate, învățământ și asistență socială*. Punând însă în oglindă aceste priorități cu proiectele finanțate și cu beneficiarii acestora, nu constatăm o consistență între acestea: spre exemplu, Ministerul Sănătății are un singur proiect care vizează „sprijinirea schimbărilor de structură și proces care decurg din inițiativele de descentralizare sectorială în domeniul sănătății”, cu un buget de peste 4 milioane de lei, însă nu există niciun alt proiect prin care să se consolideze capacitatea administrativă în acest domeniu a structurilor către care se vor descentraliza serviciile de sănătate.

O altă modă generată de PODCA este aceea a proiectelor având ca obiectiv informatizarea administrației, prin care se achiziționează produse software la prețuri aberante, de milioane de euro, care distorsionează piața și nu sunt în prezent auditate de nicio autoritate cu privire la valoarea reală pe care aceste instrumente o au atât din punct de vedere monetar, cât și ca impact la nivelul autorităților care contractează asemenea servicii.

3. Dezvoltarea și folosirea mai eficientă a capitalului uman din România - strategia va urmări sprijinirea sistemului de învățământ și formare profesională pentru a furniza educație flexibilă și de mai bună calitate și calificări adaptate indivizilor, sprijinirea creșterii accesului și participării la educație, precum și asigurarea faptului că educația și formarea profesională furnizează cunoștințele și aptitudinile necesare pentru o economie modernă și în plină dezvoltare. Creșterea adaptabilității, dezvoltarea spiritului antreprenorial și învățarea pe parcursul întregii vieți se vor afla în centrul politicilor în domeniu, iar angajatorii vor fi încurajați să investească în capitalul uman.

Obiectivului de investiție *eficientă* în capitalul uman îi corespunde ca filozofie de finanțare Programul Operațional Sectorial de Dezvoltare a Resurselor Umane. În plan intern, probabil că acesta a fost programul cel mai expus atât diferitelor anchete realizate în special de jurnaliști care au identificat cazuri de nume sonore din politică ce au beneficiat de proiecte finanțate în timp record, dar și schimbărilor - nu întotdeauna ocolite de speculații - la nivelul conducerii Autorității de Management.

POSDRU este - sau ar trebui să fie - programul care să genereze valoare adăugată la dezvoltarea durabilă a economiei prin investiția în capitalul uman, investiție care, în mod natural, ar fi de așteptat să se traducă în: mai multe locuri de muncă, nivel crescut de performanță în activitatea angajaților și angajatorilor, formare profesională și continuă adecvată la cerințele de pe piața muncii etc. Din păcate însă, de cele mai multe ori, prin nivelul extrem de scăzut al indicatorilor stabiliți în Ghidurile solicitantului, beneficiarii nu sunt cu adevărat încurajați să vadă dincolo de aspectul cantitativ de tip „număr de persoane instruite” dacă această instruire va genera în viitor creșterea ratei de ocupare sau slujbe mai bine plătite pentru angajați.

Așa cum autoritățile locale au accesat în cea mai mare parte fondurile destinate infrastructurii de drumuri, tot la fel POSDRU a devenit o afacere extrem de profitabilă pentru firmele de consultanță/training, care formează pe bandă rulantă persoane în domenii despre care nu știm dacă sunt sau nu cu adevărat cerute pe piața muncii. Există firme care au câștigat nu mai puțin de 6 proiecte - cum este cazul firmei SC Crivas Consult SRL, cu o

valoare totală de peste 27 de milioane de euro, însă neavând acces la dosarele de finanțare nu putem cunoaște rezultatele estimate ale acestor proiecte.

Organizațiile neguvernamentale sunt, de asemenea, beneficiare masive ale fondurilor din POSDRU - atât în domeniul educației, cât și al economiei sociale sau al măsurilor active de ocupare. Nici în acest caz nu sunt la momentul de față disponibile informații cu privire la rezultatele estimate ale proiectelor, însă credem că ar trebui să existe în sfera publică un real interes cu privire la rezultatele pe care unele dintre aceste proiecte strategice (având bugete până la 5 milioane de euro) le-au înregistrat sau le vor înregistra după implementare. Printre organizațiile neguvernamentale care au beneficiat de cele mai mari finanțări din POSDRU se numără: Asociația *Salvați Dunărea și Delta* (proiect în valoare de 20.174.568,51 lei), Asociația *Șanse Egale pentru Fiecare* (proiect de 18.808.861,42 lei), Fundația Casa de Meserii a Constructorilor (proiect de 18.792.032,53 lei), Asociația *Pakiv România* (proiect de 18.679.165,74 lei) și Institutul pentru Politici Sociale (proiect în valoare de 18.520.433,18 lei).



Analiza de etapă a gestionării fondurilor structurale la nivelul Autorităților de Management privind 3 Programe Operaționale

Programul Operațional Regional

Scop și obiective program

Programul Operațional Regional (POR)⁴ își propune să sprijine/să promoveze dezvoltarea locală durabilă, atât din punct de vedere economic, cât și social, în regiunile României, prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere, prin îmbunătățirea condițiilor de infrastructură și a mediului de afaceri. POR urmărește, pe scurt, **reducerea diferențelor de dezvoltare economică și socială dintre regiunile mai dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate ale României**⁵.

Buget alocat - bani contractați

Cu un buget total de 3.726.021.762 euro (aprox. pentru perioada 2007 - 2013⁶), la nivelul lunii mai 2011, **se aprobaseră 1387 proiecte** adică 14.710.727.271 lei (**3.502.554.112 euro**)⁷. S-au aprobat practic 60,7% din alocarea financiară totală a programului pe cei 7 ani.

Buget alocat - bani cheltuiți

În ceea ce privește însă **rata efectivă de absorbție a banilor** (adică plățile deja efectuate de beneficiari și rambursate de Comisia Europeană), doar **7,37%** din bani au fost cheltuiți⁸.



⁴ Documentul de programare pentru Programul Operațional Regional, http://www.mdrl.ro/_documente/POR/POR_august_07.pdf

⁵ **Obiectivul strategic al POR** este acela de sprijinire a unei dezvoltări economice, sociale, echilibrate teritorial și durabile a Regiunilor României, corespunzător nevoilor lor și resurselor specifice, prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere, îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și ale mediului de afaceri, pentru a face din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a le locui, vizita, investi și munci.

⁶ Conform Documentului de Programare POR, disponibil la http://www.inforegio.ro/index.php?page=PUBLICATIONS_POR_2007_2013.

⁷ Din această sumă contribuția UE se ridica la 9.511.219.464,43 lei (2.264.576.063 euro), respectiv contribuția beneficiarilor la 841.514.091 lei (200.360.498 euro).

⁸ Situație la data de 15 mai 2011 conform *Stadiul Implementării Financiare POR 2007 – 2013*, situație prezentată cu ocazia ultimului Comitet de Monitorizare al POR care a avut loc la Drobeta Turnu Severin, în perioada 26 – 27 mai a.c. Pe site-ul ACIS, cifrele indică un grad de absorbție al fondurilor de 21,50% la data de 31 mai a.c. Solicităm pe această cale celor două Autorități să clarifice diferențele semnificative care nu s-ar fi putut produce într-un interval atât de scurt.

Alocare geografică funcție de regiunile sărace care constituie priorități

Cele mai **sărace** regiuni de dezvoltare ale României (în funcție de PIB-u/cap de locuitor - indicator care determină și alocarea financiară distinctă pe regiuni) fiind, în ordine:

1. Regiunea Nord - Est (județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui)
2. Regiunea Sud Vest (județele Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea)
3. Regiunea Sud (județele Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova, Teleorman)
4. Regiunea Sud Est (județele Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea, Vrancea)
5. Regiunea Nord Vest (județele Bihor, Bistrița Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu Mare, Sălaj)
6. Regiunea Centru (județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu)
7. Regiunea Vest (județele Arad, Caraș Severin, Hunedoara, Timiș)
8. Regiunea București - Ilfov,

ne-am uitat în ce măsură finanțarea s-a orientat cu precădere către zonele prioritare și am constatat că acest lucru s-a întâmplat într-o măsură importantă.

În tabelul de mai jos sunt prezentate finanțările acordate pe regiuni, inclusiv valorile investițiilor din fonduri structurale pe cap de locuitor la nivel de regiune.

Tabel 1

Regiunea de dezvoltare	Populația	Valoare fonduri UE	Valoare totală proiect	Nr. proiecte
Nord Est	3.836.875	1.940.018.329	3.001.540.717	235
Sud Muntenia	3.458.759	1.340.686.908	2.100.061.043	139
Sud Vest	2.394.895	1.281.108.498	1.950.638.082	185
Sud Est	2.932.124	1.112.643.136	1.668.599.079	173
Nord Vest	2.740.064	1.098.849.937	1.690.436.801	162
Centru	2.638.809	1.061.808.967	1.713.910.932	245
Vest	1.930.458	914.351.973	1.441.072.930	131
București Ilfov	2.198.285	345.686.098	541.467.187	70

Cei mai mulți bani din POR (în valoare absolută) au mers într-adevăr spre regiunea Nord - Est, de altfel și cea mai săracă regiune de la nivelul Uniunii Europene, urmată de regiunea Sud Muntenia, a treia pe lista regiunilor cele mai sărace din țară.

Ca și *valoare efectivă a investițiilor realizate din POR pe cap de*, cei mai mulți bani s-au investit în regiunea Sud Vest (534 lei per capita) - a doua ca nivel de sărăcie din țară. Urmează regiunea Nord - Est, cu 505 lei/capita, cea mai săracă regiune din România.

Pe locul 3 la investiții pe cap de locuitor se află regiunea Vest - deși această regiune este cea mai dezvoltată din punct de vedere economic după București - Ilfov de altfel cu cele mai puține proiecte.

Tabel 2

Regiunea de dezvoltare	Populația	Valoare fonduri UE (lei)	Valoare totală proiect (lei)	Nr. proiecte	Investiție per capita (lei)
Sud Vest	2.394.895	1.281.108.498	1.950.638.082	185	534,93
Nord Est	3.836.875	1.940.018.329	3.001.540.717	235	505,62
Vest	1.930.458	914.351.973	1.441.072.930	131	473,64
Centru	2.638.809	1.061.808.967	1.713.910.932	245	402,38
Nord Vest	2.740.064	1.098.849.937	1.690.436.801	162	401,03
Sud Muntenia	3.458.759	1.340.686.908	2.100.061.043	139	387,62
Sud Est	2.932.124	1.112.643.136	1.668.599.079	173	379,46
București Ilfov	2.198.285	345.686.098	541.467.187	70	157,25

Alocare financiară în județele din interiorul regiunilor

Deși toate rapoartele de monitorizare ale stadiului implementării diverselor programe operaționale urmăresc structura pe *regiuni*, datorită modului de organizare a acestor mecanisme de finanțare, în opinia Institutului, pentru o radiografie cât mai exactă a investițiilor făcute până în prezent din POR și nu numai, este importantă și situația banilor alocați fiecărui *județ* din țară⁹:

Astfel, până la data realizării acestui studiu, cei mai mulți bani din POR, prin proiecte accesate de autorități locale dar și sectorul privat, au mers, în ordinea sumelor, către județele:

1. Iași
2. Dâmbovița
3. Dolj
4. Hunedoara.

La coada clasamentului - județele care au accesat cei mai puțini bani din POR se situează:

- Ialomița
- Covasna
- Vrancea.

Mai jos se regăsește lista completă a bugetelor alocate/aprobate pentru proiecte la nivelul fiecărui județ care a accesat Programul Operațional Regional, diferitele axe de finanțare, până în prezent.

⁹ Prin *județ* se înțeleg atât proiectele contractate de Consiliul Județean pentru obiective de interes județean, cât și de localitățile componente, respectiv de firmele din județe

Tabel 3

JUDEȚ	TOTAL FONDURI UE (lei)	TOTAL VALOARE PROIECTE (lei)
Iași	502.614.441	818.991.529
Dâmbovița	452.446.019	743.202.454
Dolj	376.563.628	596.027.552
Hunedoara	348.129.764	528.182.761
Mehedinți	347.384.922	510.495.891
Suceava	329.711.843	490.363.558
Vaslui	326.314.003	484.346.706
Neamț	320.534.853	507.046.118
Alba	277.416.628	433.429.087
Brăila	268.562.586	391.504.151
Ilfov	264.867.678	414.409.378
Botoșani	251.403.702	374.873.619
Argeș	243.414.742	385.185.708
Sibiu	237.450.745	361.596.739
Timiș	236.152.777	399.823.188
Teleorman	228.051.730	327.575.182
Bihor	227.996.622	400.524.735
Arad	223.553.781	349.593.901
Cluj	218.366.946	348.523.368
Constanța	208.045.498	329.408.731
Bacău	206.583.890	326.059.361
Olt	192.147.454	295.230.721
Gorj	186.829.022	273.129.483
Harghita	186.173.555	277.763.355
Tulcea	183.830.930	269.830.156
Vâlcea	178.183.472	275.754.435
Buzău	170.675.275	265.361.079
Bistrița Năsăud	168.778.635	235.873.934
Mureș	154.400.790	266.352.560
Sălaj	147.658.773	212.710.202
Maramureș	145.617.071	209.777.696
Galați	138.157.707	193.982.047
Satu Mare	130.339.533	200.527.811
Brașov	129.791.893	262.015.594
Prahova	128.937.041	228.265.538
Călărași	124.504.753	177.123.172
Giurgiu	107.478.489	161.001.104
Caraș Severin	106.153.219	163.023.664
Vrancea	94.547.952	147.252.590
Covasna	75.568.001	111.077.582
Ialomița	55.854.134	77.707.885

Pentru a avea o privire de ansamblu cu privire la investiția comparată prin proiectele finanțate din POR în *sectorul public* vs. *sectorul privat*, în *Tabelul 4* este prezentată comparativ situația pentru banii atrași de *autoritățile locale*, respectiv de *firme* și *ONG-uri* din fiecare județ.

JUDEȚ	Valoarea totală a fondurilor UE atrase de autoritățile locale (lei)	Valoarea totală a fondurilor UE atrase de firme (lei)	Valoarea totală a fondurilor UE atrase de ONGuri (lei)
Alba	267.278.079	10.138.549	0
Arad	175.719.800	47.833.981	0
Argeș	228.220.135	10.437.690	683.827
Bacău	147.950.999	58.632.891	0
Bihor	176.245.684	44.982.424	6.768.514
Bistrița Năsăud	165.941.952	1.301.815	1.534.868
Botoșani	240.766.537	10.637.165	0
Brașov	84.142.213	39.970.665	4.281.140
Brăila	267.723.065	839.521	0
București	2.356.969	23.333.593	2.617.369
Buzău	152.677.527	17.344.907	652.841
Călărași	118.420.785	1.167.281	4.916.687
Caraș Severin	100.111.486	3.365.336	674.859
Cluj	199.231.707	17.262.767	1.872.472
Constanța	153.191.750	54.200.530	653.218
Covasna	67.546.146	8.021.855	0
Dâmbovița	436.956.631	10.360.259	5.129.129
Dolj	290.749.889	22.916.207	21.587.108
Galati	121.816.119	3.555.364	2.743.615
Giurgiu	98.515.475	7.627.677	1.335.337
Gorj	182.517.041	4.311.981	0
Harghita	175.508.982	10.007.331	657.242
Hunedoara	333.016.356	12.764.403	2.349.005
Ialomița	52.684.431	3.169.703	0
Iași	321.907.007	86.570.228	23.258.451
Ilfov	216.072.361	46.291.356	2.503.961
Maramureș	140.935.548	3.998.978	682.545
Mehedinți	345.863.562	846.800	674.560
Mureș	115.327.182	36.643.970	2.429.638
Neamț	285.589.286	27.643.490	7.302.077
Olt	178.961.374	13.186.080	0
Prahova	107.841.830	6.522.387	14.572.824
Satu Mare	96.421.108	28.245.694	5.672.731
Sibiu	154.386.022	59.762.474	23.302.249
Sălaj	143.533.551	2.072.307	2.052.915
Suceava	280.816.909	17.250.514	31.644.420
Teleorman	223.131.380	4.920.350	0
Tulcea	166.334.034	16.829.000	667.896
Timiș	193.082.074	40.583.219	2.487.484
Vaslui	317.684.333	1.002.691	7.626.979
Vâlcea	139.007.159	38.475.046	701.267
Vrancea	90.383.099	3.532.349	632.504

Astfel, funcție de profilul beneficiarilor, constatăm cei mai mulți bani din POR au fost atrași de *autoritățile locale și județene* din județele:

1. Dâmbovița
2. Mehedinți
3. Hunedoara
4. Iași
5. Vaslui.

Firmele au reușit să atragă cele mai multe fonduri în județele:

1. Iași
2. Sibiu
3. Bacău
4. Constanța
5. Arad.

În fine *ONG-urile* (incluzând aici și organizațiile religioase) cu cei mai mulți bani atrași sunt cele din județele:

1. Suceava
2. Sibiu
3. Iași
4. Dolj
5. Prahova.

Practic pentru județul Iași POR - ul a fost foarte atractiv în această perioadă.

Sinteza fondurilor accesate prin Axele POR¹⁰

Tabel 4

Axele prioritare ale POR	Principalii indicatori cantitativi estimați până în 2015	Nr. proiecte aprobate	Valoare medie finanțare UE	Primele 3 cele mai mari proiecte per Axă	Profil beneficiari
Axa 1 - Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere, DMI 1.1. Planuri integrate de dezvoltare urbană	Planuri integrate de dezvoltare urbană pe termen mediu sau lung ce urmăresc regenerarea arealelor urbane ("zone de acțiune urbană"), clar delimitate spațial în cadrul orașelor. Planurile vor fi implementate prin proiecte de reabilitare a infrastructurii urbane degradate, de dezvoltare a activităților antreprenoriale pentru ocuparea forței de muncă, precum și acțiuni de reabilitare a infrastructurii sociale și îmbunătățirea serviciilor sociale.	113	3.350.000 euro	Municipiul Iași - Dezvoltare rețea rutieră în zona culturală, istorică și turistică a Municipiului Iași - 59.223.042 lei (14.100.724 euro) Municipiul Iași - Dezvoltarea axei de transport est-vest în Municipiul Iași - 58.651.690 lei (13.964.688 euro) Municipiul Iași - Axa de dezvoltare nord-sud pasaj Octav Băncilă - 56.928.441 lei (13.554.390 euro)	100% autorități publice locale (consilii locale și consilii județene)
Axa 2 - Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport DMI 2.1. Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene și străzi urbane - inclusiv construcția/ reabilitarea șoselelor de centură	877 km de drumuri județene reabilite/modernizate, 411 km de străzi orașenești reabilite/modernizate, 219 km de șosele de centură reabilite/modernizate.	126	7.300.000 euro	CJ Mehedinți - Reabilitare DJ 606 - 96.285.310 lei (22.925.074 euro) CJ Bistrița Năsăud - Reabilitare DJ 151 - 90.514.863 lei (21.551.158 euro) CJ Teleorman - Reabilitarea DJ 701 - 85.494.724 lei (20.355.887 euro)	100% autorități publice locale (consilii locale și consilii județene)
Axa 3 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale DMI 3.1 Reabilitarea/modernizarea/echip	50 de spitale reabilite echipate, 270 de unități de servicii sociale reabilite/echipate, 510 unități mobile pentru situații de urgență echipate, 130 de unități școlare reabilite/echipate, 30	331	1.335.231 euro	CJ Teleorman - Reabilitare spital județean de urgență Alexandria - 57.737.872 lei (13.747.112 euro) CJ Dâmbovița - Reabilitarea si	90% autorități publice locale (consilii locale și consilii județene) 5% ONG

¹⁰ Analiză realizată pe informațiile disponibile la data de 12 mai a.c.

area infrastructurii serviciilor de sănătate, DMI 3.2 Reabilitarea/modernizarea/dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale, DMI 3.3 Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență, DMI 3.4., Reabilitarea/modernizarea/dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă	de campusuri pre-universitare reabilitate/echipate, 35 de centre pentru formare profesională continuă reabilitate/echipate, 15 campusuri universitare reabilitate/echipate.			modernizarea Spitalului Județean Dâmbovița - 56.619.277 lei (13.480.780 euro) CJ Vaslui - Reabilitarea, modernizarea și echiparea spitalului județean de urgență Vaslui - 49.802.054 lei (11.857.632 euro)	3% ADI 1% universități/școli 1% organizații religioase
Axa 4 - Sprijinirea mediului de afaceri regional și local DMI 4.1 Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală, DMI 4.2 Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități, DMI 4.3 Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor	15 proiecte pentru sprijinirea structurilor de afaceri asistate, 500 de situri industriale poluate reabilitate și pregătirea acestora pentru noi activități, sprijinirea a 1500 de IMM-uri.	529	258.000 euro	SC Transcar International SRL, Sibiu - Centrul de afaceri Sibiu - 46.716.073 lei (11.122.875 euro) SC ASERO SRL, Onești - Centru financiar și de management al afacerilor - 41.393.646 lei (9.855.587 euro) SC Alma Trade SRL - Centru pentru sprijinirea afacerilor "West Gate Business Center" - 35.222.820 lei (8.386.386 euro)	99% firme 1% autorități locale
Axa 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului DMI 5.1, Restaurarea și valorificarea durabilă a	400 de proiecte implementate în domeniul infrastructurii de cazare, 350 de firme din domeniul turismului sprijinite, finanțarea a 10 campanii de promovare a brandului turistic la nivel	249	1.386.231 euro	SC Bellavista Golf Villas&Resort SRL - Baza de agrement cu terenuri de golf, de sport, piscine, parcări, Comuna Fântânele, Județul Arad - 43.628.095 lei (10.387.642 euro)	56% autorități publice locale 21% firme 13% ONG 7% organizații

patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe, DMI 5.2 Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice, DMI 5.3 Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică.	național și internațional, înființarea a 10 centre naționale de informare și promovare turistică, cu scopul principal de a crește cu 15% numărul de turiști și de a crea 1000 de locuri de muncă noi.			SC GEMADA SERV SRL Iași - Centrul de agrement Royal - 42.544.000 lei (10.129.524 euro) Consiliul Local Sîngeorz - Băi - Dezvoltarea infrastructurii de turism balnear pentru sporirea atractivității Regiunii Nord-Vest - 40.921.541 lei (9.743.224 euro)	religioase 2% administrația publică centrală 1% ADI
Axa 6 - Asistență tehnică		39	897.000 euro	AMPOR - Regio: Informare și promovare 2009-2010 - 18.593.505 lei (4.427.025 euro) AMPOR - Sprijin pentru AM POR în vederea asigurării managementului POR pentru perioada 2009 - 2011 - 12.257.212 lei (2.918.384 euro) ADR Nord Est - Sprijin Organism Intermediar din cadrul ADR NE - 10.925.138 lei (2.601.223 euro)	82% ADR 15% AMPOR 3% OI

Situația completă a fondurilor accesate se găsește la http://www.inforegio.ro/index.php?page=PROJECTS_DB

Așadar, cele mai **multe** proiecte aprobate - 529 - au fost pe Axa 4 care vizează *sprijinirea mediului de afaceri*, valoarea medie a unei finanțări acordate pe această Axă fiind de 1.084.593 lei (aproximativ 258.000 euro).

Cele mai **“scumpe”** proiecte aprobate¹¹ sunt cele din domeniul infrastructurii regionale și locale de transport (Axa 2), cu o finanțare medie pe proiect de peste 7.300.000 euro și în domeniul dezvoltării durabile a orașelor (Axa 1), cu o valoare medie finanțată per proiect de peste 3.350.000 euro.

Cele mai **mari** proiecte câștigate până în prezent, funcție de volumul finanțării, au fost adjudecate de 3 autorități publice locale: Primăria Municipiului Iași - pentru dezvoltarea rețelei rutiere în zona culturală și turistică, Consiliul Județean Mehedinți - pentru un proiect având ca obiective modernizarea și consolidarea unui drum județean pe o lungime de 63,761 km și îmbunătățirea accesibilității cu o serie de drumuri naționale, județene și comunale din zonă¹² și Consiliul Județean Teleorman, pentru reabilitarea spitalului județean de urgență.

Primele două Axe din POR - cea privind planurile de dezvoltare urbană, respectiv infrastructura de transport au fost accesate în proporție de **100% de autorități publice locale** (consilii locale și consilii județene), date fiind și condițiile de eligibilitate limitative în acest sens.

Există județe unde **nu s-a câștigat până în acest moment niciun proiect** pentru planuri integrate de dezvoltare urbană:

1. Arad
2. Bacău
3. Bihor
4. Călărași
5. Caraș Severin
6. Galați
7. Giurgiu
8. Ialomița
9. Ilfov
10. Maramureș
11. Mureș
12. Satu Mare
13. Sibiu
14. Sălaj
15. Tulcea
16. Vrancea
17. București.

La polul opus se află axa privind infrastructura de transport - acesta fiind de altfel și cel mai atractiv domeniu de finanțare pentru autoritățile publice datorită bugetelor semnificative, respectiv a impactului la nivelul cetățenilor - unde au aplicat toate Consiliile Județene.

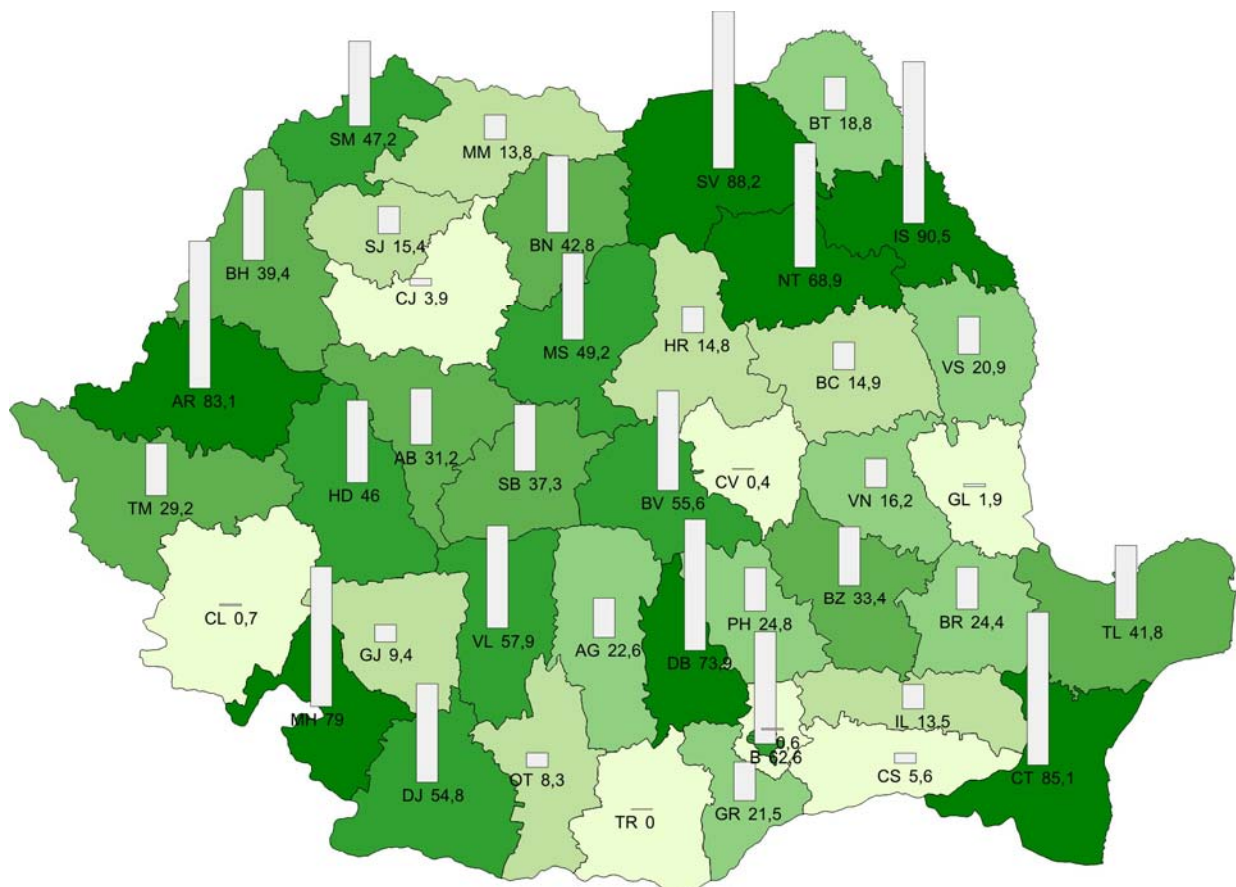
În domeniul infrastructurii sociale (Axa 3) - respectiv reabilitarea de spitale, unități de învățământ, unități mobile pentru situații de urgență și servicii sociale - situația beneficiarilor se prezintă astfel:

¹¹ Nu au fost luate în calcul proiectele de pe Axa 6 – Asistență tehnică, unde valoarea medie a unui proiect atribuit Agențiilor de Dezvoltare Regională a fost de aprox. 897.000 euro.

¹² Conform site MDRT, ultima accesare 26 iunie 2011: <http://www.mdrt.ro/comunicare/buletine/newsletter-mdrt?newsID=37&art=204>

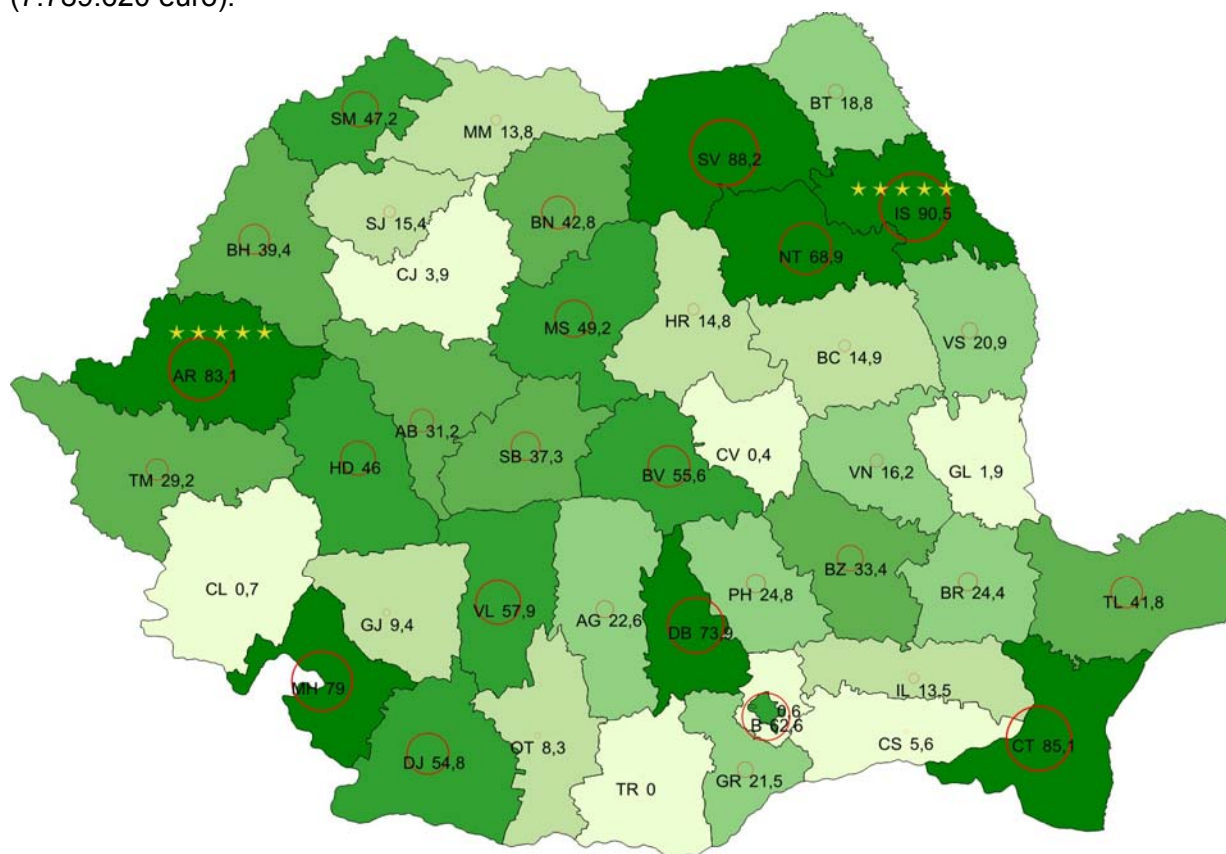
- Interesul autorităților județene pentru aceste fonduri a fost orientat către reabilitarea unităților sanitare ce le-au trecut în subordine, în contextul complexului proces de organizare inițiat de câteva luni de Ministerul Sănătății. Atâta vreme cât aceste obiective sanitare au trecut, în mare parte, în subordinea Consiliilor județene sau al primăriilor este de înțeles de ce acestea s-au orientat să acceseze cât mai multe fonduri pentru ele. Nu același lucru pentru obiectivele de învățământ, unde procesul de descentralizare a creat atribuții noi pentru administrația locală.

Harta de mai jos arată de unde vine speranța pentru redresarea economică a turismului în România, având în vedere sprijinul important acordat mediului de afaceri. Informațiile de mai jos pot constitui deopotrivă sursă de inspirație pentru petrecerea concediilor peste numai câțiva ani (sumele sunt trecute în milioane lei).



26

parte, la Târgoviște vom avea un mare complex turistic de natație, în valoare de 32,7 mil lei (7.789.620 euro).



În domeniul *afacerilor și al turismului*, cele mai mari proiecte au fost câștigate, în ordine, de 2 firme:

1. SC ALMA TRADE SRL, din București, având ca obiect de activitate consultanță în afaceri și management, proiectul având ca obiectiv construirea unei clădiri de birouri S+P P+5E+etaj tehnic, aria construită AC = 2.493,73 mp, inclusiv amenajări exterioare (alei carosabile de incintă, trotuare de gardă, spații verzi, locuri de parcare). Investiția este amplasată în Bd. Preciziei nr. 24, sector 6, București și a fost estimată ca valoare în documentația de atribuire la licitație la 63.790.000 lei fără TVA (15.188.095 euro), din care 35.222.820 lei (8.386.385,7 euro) provenind din fonduri europene.
2. SC Bellavista Golf Villas & Resort SRL, pe care o menționam și anterior, firmă cu sediul în Arad, proiectul având ca obiectiv construirea între Fântânele și Frumușeni, jud. Arad a unei baze de agrement cu terenuri de golf, de sport, piscine, funcțiuni complementare (club, vestiare, depozite, cabină poartă), căi de acces, parări, utilități aferente bazei de agrement. Amenajarea întregului complex se va face într-o perioadă de timp de 29 de luni, conform precizărilor lui Mauro Rizzinelli, președintele BELLAVISTA, beneficiarul proiectului și valoarea totală este de 84.567.356 lei (20.135.085 euro), din care mai mult de jumătate (43.628.095 lei - 10.387.642 euro) reprezintă finanțări nerambursabile¹³.

¹³ http://www.vestic.ro/articol_15351/butterfly-royal-golf-la-fantanele.html?action=print

Sunt și autorități locale care au atras bani din Axa 4, anume:

- Consiliul Județean Dâmbovița, pentru lucrări de modernizare a infrastructurii la SC Moreni Parc Industrial S.A. (15.501.179 lei)
- Primăria Municipiului Craiova, pentru Centru Multifuncțional Craiova Pavilion Central (28.757.181 lei)
- Consiliul Județean Hunedoara, pentru un parc de afaceri în Simeria (6.879.930 lei)
- Consiliul Județean Olt, în parteneriat cu Consiliul Local Corabia, pentru Bursa de cereale în orașul Corabia (2.739.503 lei)
- Primăria Municipiului Oradea, pentru Crearea unei infrastructuri de afaceri în municipiul Oradea și asigurarea cu utilități publice a parcului industrial Eurobusiness Oradea (26.540.111 lei)

Cele mai mari proiecte (valori absolute ale bugetelor aprobate) per fiecare Axă sunt următoarele.

Axa prioritară	Titlu proiect	Nume beneficiar	Regiune de dezvoltare	Fonduri UE (lei)	Buget Național (lei)	Contribuția beneficiarului (lei)	Cheltuieli neeligibile (lei)	Total valoare proiect (lei)
1	Dezvoltare rețea rutiera în zona culturală, istorică și turistică a Municipiului Iași	Municipiul Iași	Nord Est	59.223.042	13.009.169	1.474.127	17.427.689	91.134.027
2	Reabilitare DJ 606 Km 55+086 (limita județ Dolj) - 119+795 (intersecție DJ 566), județul Mehedinți	Consiliul Județean Mehedinți	Sud Vest	96.285.310	12.800.937	2.226.250	26.801.506	138.114.003
3	Reabilitare spital județean de urgență Alexandria, județul Teleorman	Consiliul Județean Teleorman	Sud	57.737.872	8.830.498	1.358.538	15.569.153	83.496.062
4	Centru pentru sprijinirea afacerilor "West Gate Business Center"	SC ALMA TRADE SRL	București Ilfov	35.222.820	5.389.217	28.221.924	19.469.507	88.303.468
5	Baza de agrement cu terenuri de golf, de sport, piscine, funcțiuni complementare, căi de acces, parcuri, utilități aferente bazei de agrement, Comuna Fântânele, Județul Arad	SC Bellavista Golf Villas&Resort SRL	Vest	43.628.095	0	18.697.755	23.241.506	85.567.356

Culoarea politică a conducătorilor instituțiilor - variabilă în câștigarea proiectelor din POR?

Acolo unde beneficiarii sunt autoritățile publice locale (consilii județene și consilii locale), cele mai harnice în elaborarea de proiecte au fost cele conduse de politicieni aparținând, în ordinea volumului de bani:

- Partidului Democrat Liberal: 271 de proiecte, însumând o valoare totală de 5.758.515.882 lei (aproximativ 1,37 miliarde euro)
- Partidului Social Democrat: 236 de proiecte cu o valoare totală de 4.063.939.643 (peste 967 milioane euro)
- Partidului Național Liberal: 83 de proiecte însumând 1.128.764.326 lei (aproximativ 270 milioane euro)
- Uniunii Democrate Maghiară din România: 44 de proiecte cu o valoare de 613.953.548 lei (aproximativ 146 milioane euro)
- Partidului Conservator: 1 singur proiect¹⁴ cu o valoare de 5.254.257 lei (aproximativ 1,25 milioane euro).

Asistența tehnică - cât costă pregătirea angajaților POR

Asistența tehnică pentru POR este finanțată în cadrul Axei 6, cu o alocare financiară totală de 146.983.838 euro. Până în prezent s-au finanțat 218.963.389 lei, adică 39 de proiecte de asistență. Diferența între valoarea totală a proiectelor și valoarea fondurilor comunitare investite reprezintă cheltuieli neeligibile (în cadrul acestei Axe nu există contribuția beneficiarului). Dintre acestea, 31 de proiecte au fost aprobate pentru cele 8 Agenții de Dezvoltare Regională - cel mai mare proiect ca valoare fiind cel acordat ADR Nord Est, cu o valoare totală de 5.896.875 lei.

În ceea ce privește *Autoritatea de Management de la București*, aceasta a beneficiat până în prezent de asistență tehnică în cadrul a 6 proiecte cu o valoare totală de 46.639.318 lei (aproximativ 11 milioane de euro). AMPOR a **și contractat** până în prezent servicii de asistență tehnică în valoare de aproximativ 2.400.000 euro.

Dintre acestea, cel mai mare contract de aproximativ 764.000 euro, are ca obiect serviciile de *evaluare tehnică și financiară a cererilor depuse spre finanțare* și a fost câștigat de firma ERNST & YOUNG.

Urmează cele pentru *campanii media și publicitate* pentru Programul Operațional Regional în valoare totală de aprox. 840.000 Euro. Contractele au fost câștigate de SC MEDIA CONSULTA INTERNATIONAL S.R.L., aceeași firmă care s-a ocupat de altfel și de o parte din campania de promovare de la POSDRU, la care ne vom referi mai departe. Pe parcursul derulării contractului cu această firmă, ca urmare a refuzului canalelor Antena 1 și Antena 3 de a difuza fillerele publicitare pentru POR așa cum se angajase, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului l-a reziliat.

În ce privește *instruirea*, societatea LATTANZIO E ASSOCIATI SPA MILANO s-a ocupat de instruirea personalului AM și OI pentru o sumă de 650.000 euro. În contract parteneri sunt S.C. MAGNUM SRL și o firmă belgiană, AGRICONSULTING EUROPE SA, cu sediul central la Brussels. În consorțiu a fost cooptat și SC LOUIS BERGER, firmă franceză de consultanță ce pierduse inițial oferta pentru aceeași licitație.

¹⁴ Consiliul Local Moinești, județul Bacău, proiectul vizează modernizarea ambulatoriului Spitalului Municipal de Urgență Moinești

Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative

Scop și obiective program

Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative (PODCA)¹⁵ are ca scop central crearea unei administrații publice mai eficiente și mai eficace în beneficiul socio-economic al societății românești. Ca obiective specifice, PODCA își propune **consolidarea proceselor de luare a unor decizii eficiente precum și îmbunătățirea calității și eficienței în furnizarea de servicii publice**, cu accent asupra procesului de descentralizare din câteva sectoare cheie. Din analiza indicatorilor cantitativi ai fiecărei Axe rezultă un interes prioritar pentru creșterea transparenței autorităților, creșterea gradului de colectare a veniturilor pe plan local și creșterea nivelului de cunoștințe în formularea de politici publice dar și dezvoltarea de standarde de cost în anumite sectoare în care s-a început procesul de reformă.

Buget alocat - bani contractați

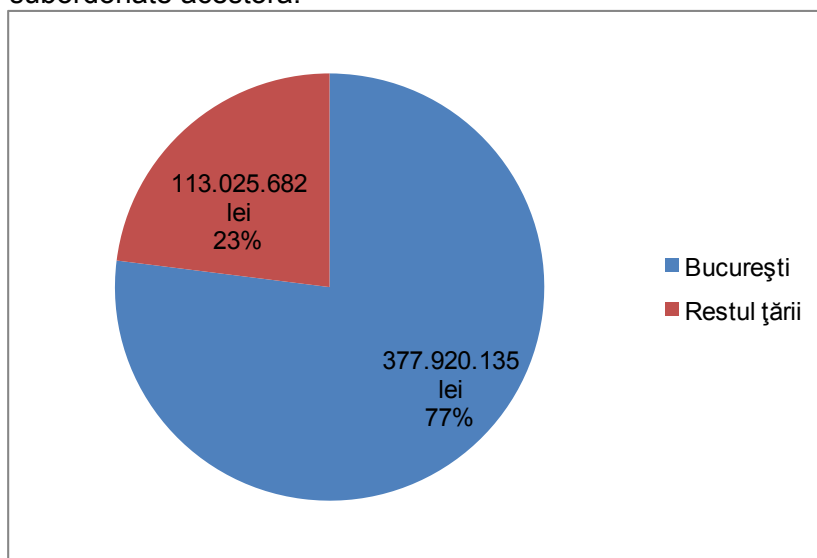
Bugetul total alocat PODCA este de aproximativ 208 milioane euro, pentru perioada 2007-2013. La finalul lunii mai 2011, **se aprobaseră 325 proiecte** adică 567.564.919,62 lei (135.134.504,6 euro) reprezentând 65% din alocarea financiară pe cei 7 ani.

Buget alocat - bani cheltuiți

În ceea ce privește însă **rata efectivă de absorbție a banilor** (adică plățile deja efectuate de beneficiari și rambursate de Comisia Europeană), doar **12%** din bani au fost cheltuiți (plățile efective reprezentau 66.992.313 lei (15.950.550,7 euro))¹⁶.

Alocare financiară mai mult în București decât în țară

Bucureștiului i s-au alocat cei mai mulți bani din PODCA - proiecte majore ale ministerelor sau instituțiilor subordonate acestora.

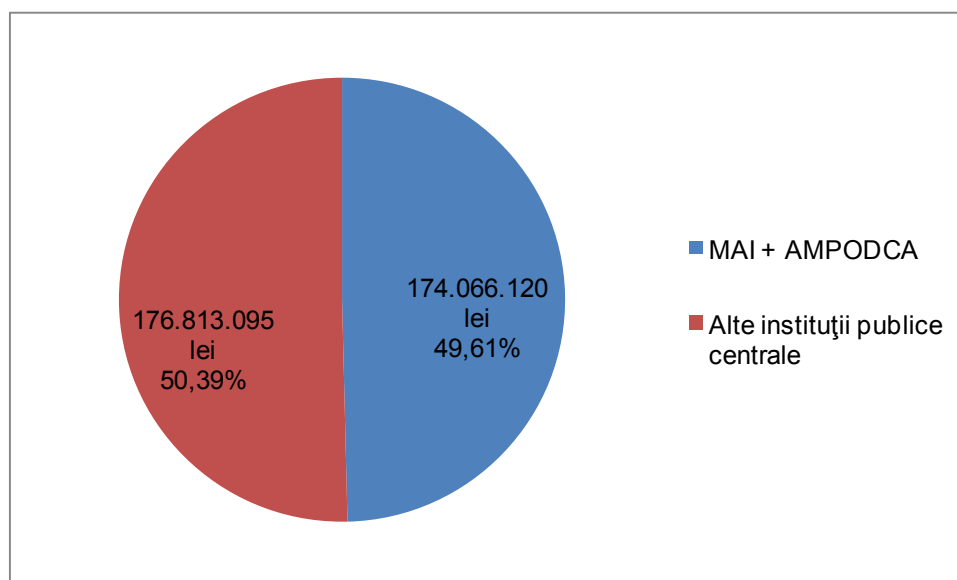


¹⁵ Documentul cadru de implementare a Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative, [http://www.fonduriadministratie.ro/pictures/DCI%20PODCA-%20V3nov2010\(1\).pdf](http://www.fonduriadministratie.ro/pictures/DCI%20PODCA-%20V3nov2010(1).pdf)

¹⁶ Potrivit datelor disponibile pe site-ul AM PODCA <http://www.fonduriadministratie.ro/pictures/Lista%20proiectelor%20cu%20plata%20finala%20AMPODCA%2003062011.pdf>. ACIS raportează pe site-ul propriu un grad de absorbție mai mic al PODCA, de doar 7,44%, la data de 31 mai a.c. Ca și în cazul anterior, solicităm celor două autorități clarificarea cifrelor.

Dintre toate instituțiile din plan central, cei mai mulți bani *au rămas* la PODCA iar restul s-a împărțit între instituțiile din plan central, așa cum arată și graficul următor.

Distribuția fondurilor din PODCA la nivelul administrației publice centrale (lei/%)



Cifrele de mai sus ne indică o concentrare a fondurilor la București în detrimentul țării, deși cele mai acute nevoi, recunoscute și de guvernanți sunt în afara Capitalei, la administrațiile locale. Din punct de vedere al valorii absolute a proiectelor finanțate, în proporție de 74% fondurile au mers către administrația publică centrală și numai 18% către autorități locale. Dacă avem în vedere exclusiv proiectele câștigate de administrația publică centrală, putem spune că în proporție de 50% banii au mers către Ministerul Administrației și Internelor alături de structurile subordonate acestuia (Inspectoratul General de Poliție, Jandarmeria Română, etc.)

La o distanță considerabilă de banii alocați instituțiilor din București, cei mai *mulți* bani au fost alocați (și de altfel și plățile făcute) în ordinea sumelor, către județele:

2. Bacău
3. Constanța
4. Brașov,

iar cei mai *puțini* la:

5. Mehedinți
6. Olt
7. Buzău.

Județele *Neamț și Sălaj* nu au accesat nici un ban din PODCA, până la momentul realizării studiului de față.

Cei mai mulți bani (în valoare absolută) din fondurile UE prin PODCA au mers spre regiunea Nord - Est, cea mai săracă regiune din România, urmată de regiunea Vest și respectiv București Ilfov (acestea din urmă fiind ultimele regiuni în lista celor mai sărace). Concentrarea fondurilor în regiunea București Ilfov se datorează în mare parte proiectelor depuse de către instituțiile centrale precum ministere și alte instituții subordonate acestora.

La polul opus, se regăsesc regiunile Sud Muntenia și Sud Vest Oltenia unde s-au accesat cele mai puține fonduri din PODCA, având și cel mai mic număr de proiecte câștigate.

În ce privește *valoarea efectivă a investiției pe cap de locuitor*, cei mai mulți bani din PODCA au mers tot spre regiunea Nord Est, urmată ca și anterior, de regiunile Vest și București Ilfov.

În *Anexa nr. 2* se regăsește lista completă a bugetelor aprobate respectiv a fondurilor comunitare accesate de către fiecare județ prin PODCA, pe toate axele de finanțare. În *Anexa nr. 3* se regăsește situația fondurilor accesate prin PODCA la nivel de regiuni.

Alocare strategică pe obiective și domenii

Judecând după sectoarele prioritare asumate, în 3 *domenii* importante s-a angajat PODCA să aducă îmbunătățiri prin fondurile structurale alocate anume în: *sănătate, învățământ și asistență socială*.

Datele concrete despre proiecte arată în primul rând faptul că proiectele vizând domeniul sănătății sunt printre cele mai puține, dar și mai reduse ca și valoare absolută în condițiile în care, cel puțin, la nivelul opiniei publice și a dezbaterilor politice, descentralizarea spitalelor și a altor structuri din sectorul sănătății a constituit un subiect îndelung abordat în ultima perioadă și care a debutat chiar și cu măsuri aplicate în concret, în unele județe ale țării.

Beneficiarii fondurilor din PODCA din cadrul administrației publice centrale cu menționarea valorii bugetelor alocate.

Instituție publică centrală	Total valoare fonduri UE (lei)
Ministerul Administrației și Internelor	174.066.120
Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale	36.584.293
Secretariatul General al Guvernului	29.152.175
Casa Națională de Pensii	18.992.859
Ministerul Afacerilor Externe	17.255.677
Ministerul Întreprinderilor Mici și Mijlocii	13.781.881
Ministerul Educației	11.985.855
Oficiul Român pentru Imigrări	11.984.779
Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică	11.390.531
Agenția Națională pentru Administrare Fiscală	7.648.670
Comisia Națională de Prognoză	4.405.505
Ministerul Finanțelor Publice	3.661.491
Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului	3.653.865
Ministerul Sănătății	3.495.561
Ministerul Tineretului	1.513.000
Ministerul Mediului	682.942
Ministerul Agriculturii	624.010

Cele mai **multe proiecte aprobate** - 205 - au fost pe Axa 1 ce are în vedere *eficientizarea procesului decizional* respectiv al politicilor publice, valoarea medie a unei finanțări acordate pe această axă fiind de aproximativ 387.000 euro. Proiectele cu **bugetele cele mai mari** vizează atât eficientizarea procesului decizional (Axa 1) cât și îmbunătățirea calității serviciilor publice oferite cetățenilor (Axa 2), valoarea medie a unui proiect depășind 300.000 euro. Instituțiile centrale sunt în principal beneficiarii proiectelor cu aceste valori, și anume:

Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale (sub Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale) - pentru automatizarea fluxurilor de informații interne și externe ale instituției, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale - pentru îmbunătățirea eficacității organizaționale a sistemului de protecție a copilului în România și Ministerul Afacerilor Externe - pentru crearea portalului E-VIZA ce facilitează procesul de obținere a vizelor.

Remarcăm sumele de ordinul milioane de euro pentru toate proiectele având în plan central dezvoltarea de diferite aplicații și programe IT. Niciun proiect aprobat nu este sub 3.000.000 euro. Așteptăm cu mare interes să le vedem rezultatele, mai ales ale celui câștigat de Casa de Pensii care va schimba radical statul la cozi și în general relația pensionarului cu instituțiile cărora trebuie să le depună acte sau de la care au de luat hârtii.

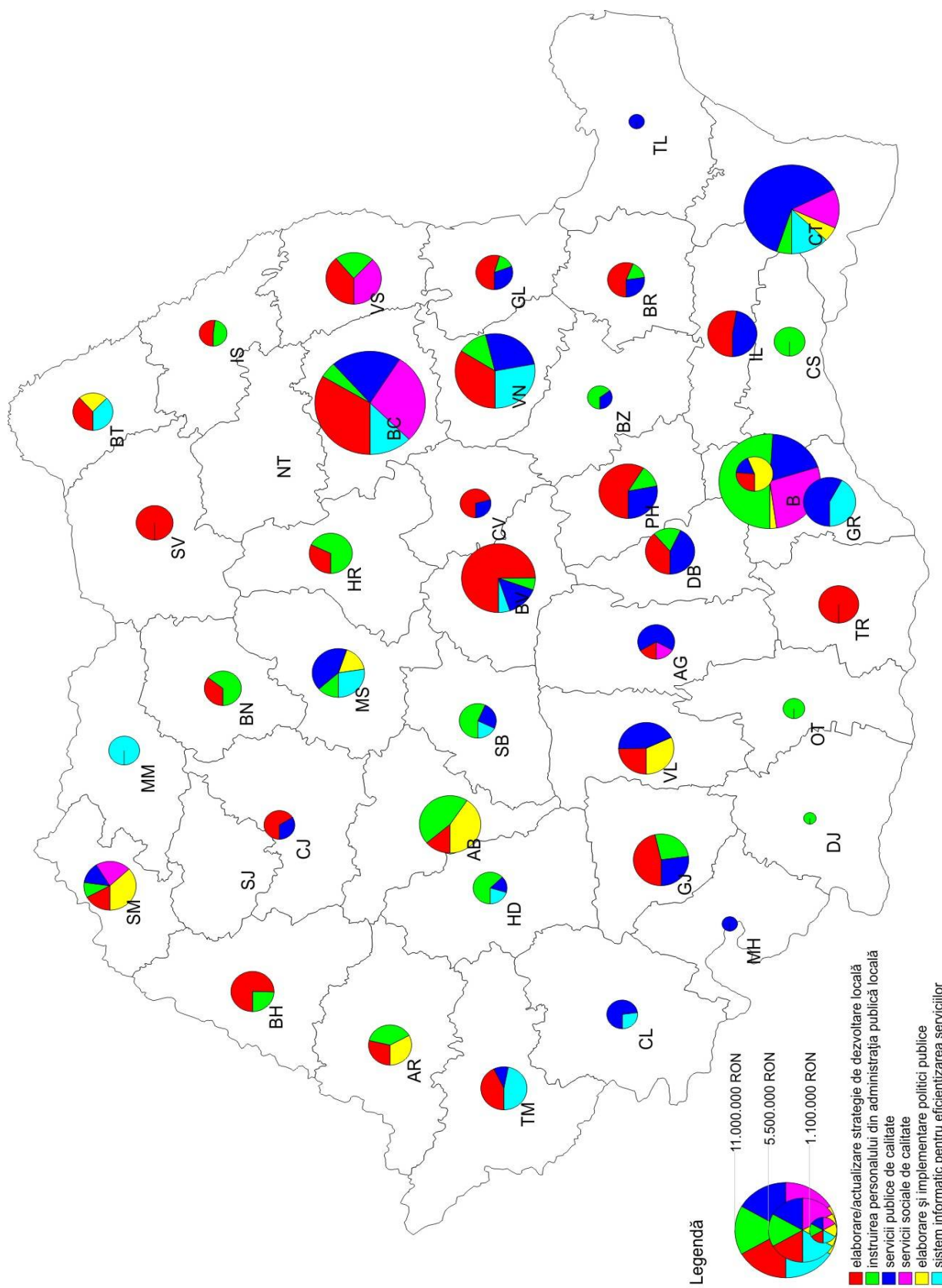
O discuție detaliată pornind de la lectura obiectivelor proiectelor câștigate¹⁷ în cadrul PODCA, ne arată că, până în prezent:

- **În administrația centrală** s-au finanțat mai ales proiecte care urmăresc, printre altele:
 - întărirea capacității instituțiilor de a dezvolta politici publice și planuri strategice;
 - simplificarea în vederea reducerii sarcinilor administrative pentru operatorii economici;
 - elaborare de strategii guvernamentale pentru îmbunătățirea mediului de afaceri, respectiv pentru sprijinirea IMM-urilor
 - elaborarea de soluții pentru actuala fragmentare administrativ - teritorială
- **În cea locală**, proiecte care vizează, mai ales:
 - sisteme de management al documentelor/ fluxurilor de lucru în vederea reducerii timpului furnizării serviciilor;
 - procese decizionale eficiente;

Totodată s-au finanțat și proiecte pentru elaborarea de instrumente informatice de înregistrare și de analiză a incidentelor la nivelul instituțiilor de ordine publică.

Analizând toate proiectele finanțate până în prezent prin PODCA, am identificat 6 tematici principale pe care acestea le abordează într-o formă sau alta. Acestea precum și reprezentarea geografică a sumelor alocate per fiecare dintre aceste tematici sunt ilustrate în graficul de mai jos. Din păcate, refuzându-ni-se accesul la copia proiectelor - plătite de altfel din bani publici europeni - nu putem cunoaște mai multe informații cu privire a rezultatele pe termen mediu și lung estimate ale acestor proiecte.

¹⁷ PODCA fiind singura Autoritate de Management care afișează aceste informații, dintre cele analizate.



Așadar, cele mai complexe *Strategii de dezvoltare*, cu cele mai mari sume de bani aprobate, se elaborează în județul Bacău, acolo unde și Consiliul Județean și Primăria câștigau câte un proiect pentru același obiectiv, aplicabil respectivului nivel al administrației, CJ cu 1.426.529,75 lei și Primăria cu 973.512,4 lei. CJ Bacău este și primul județ pe țară la sumă de bani câștigată pentru proiect, urmărind *creșterea capacității administrative în furnizarea de servicii publice de calitate* (1.502.208,78 lei). În condițiile în care prea puține servicii publice de interes cetățenesc sunt oferite de consiliile județene¹⁸, ne întrebăm care să fi fost criteriile care au stat la baza selectării acestui proiect pentru această finanțare și oricum ne așteptăm ca tot ceea ce pune la dispoziție acest Consiliu pentru băcăuani să fie deja de cea mai bună calitate. Tot în ceea ce privește creșterea calității furnizării serviciilor, pe al doilea loc, ca ordin de mărime a bugetului aprobat, se află Primăria Târgu Mureș.

Cei mai instruiți angajați, funcție de ordinul de mărime al proiectului câștigat ar trebui să fie cei ai Consiliului Județean Harghita (1.336.553,4 lei), Consiliului Județean Călărași (1.085.139,3 lei) și ai Consiliului Județean Alba (1.074.638,47 lei).

La Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș (prin Consiliul Județean Maramureș) va exista în viitorul apropiat cel mai performant management informatic al datelor, prin proiect câștigat de către instituție la PODCA cu 1.140.861,12 lei. Urmează Consiliul Județean Giurgiu cu 1.103.886,7 lei pentru același obiectiv și Primăria Comunei Giroc, Județul Timiș, câștigătoare a unui proiect în valoare de 1.035.454,79 lei.

Trei Direcții Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului din județele Vaslui (1.131.540,93 lei), Bacău (1.122.972,2 lei) și Constanța (1.091.808,77 lei) au câștigat cele mai mari proiecte de *îmbunătățire a serviciilor sociale oferite beneficiarilor*. Din păcate neavând acces la proiectele acestora nu putem cunoaște care sunt activitățile implementate cu acești bani. Obiectivele menționate cu un limbaj standard pentru acest gen de proiecte nu ne oferă nicio informație relevantă („îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor sociale furnizate de către D.G.A.S.P.C. Bacău/Constanța și autoritățile publice locale”). DGASPC Vaslui se pregătește pentru “declanșarea procesului de descentralizare, în vederea preluării de către autoritățile locale a competențelor necesare oferirii de servicii sociale”!?!

În fine, la categoria *elaborarea și implementarea programelor și politicilor publice*, autoritățile locale cu cele mai mari proiecte au fost: Consiliul Județean Alba - 1.497.392,96 lei, Direcția de Asistență Socială Voluntari (prin Primăria Voluntari, județul Ilfov) - 849.854,04 lei, Primăria Comunei Păușești Măglași, județul Vâlcea - 641.287,01 lei.

¹⁸ Conform legii, un consiliu județean răspunde de: amenajarea teritoriului județului, instituțiile de cultură județene, dezvoltarea urbanistică a județelor, starea drumurilor județene, asistența socială, transportul județean și alte strategii inclusiv de protecția mediului la nivelul județului.

Sinteza fondurilor accesate prin Axele PODCA¹⁹

Tabel 1

Axele prioritare ale PODCA	Principalii indicatori cantitativi estimați până în 2015	Nr. proiecte aprobate	Valoare medie finanțare UE	Primele 3 cele mai mari proiecte per Axă	Profil beneficiari
Axa 1 - Îmbunătățiri de structură și proces ale managementului ciclului de politici publice DMI 1.1 - Îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor la nivel politico-administrativ DMI 1.2 - Creșterea responsabilizării administrației publice DMI 1.3 - Îmbunătățirea eficacității organizaționale	- 20% documente de politici publice și proiecte de acte normative nesatisfăcătoare înapoiate inițiatorilor de către SGG; - 20% reducerea costurilor administrative; - 95% instituții publice care realizează un raport anual de activitate conform legii nr. 544/2001; - 75.000 participanți la instruire certificați; - 287 structuri nou create și reorganizate operaționale	205	387.200 euro	Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale - Îmbunătățirea eficacității organizaționale a sistemului de protecție a copilului în România - 15.738.765,49 lei (3.747.325 euro) Jandarmeria Română - Sistem informatic pentru managementul situațiilor de criză - 14.399.837,08 lei (3.428.532 euro) Jandarmeria Română - Sistemul Unitar de Raportare a Evenimentelor (SURE) - 12.767.510 lei (3.039.883 euro)	5% ONG 8% ADI+ADR 26% administrație publică centrală 53% autorități publice locale 4% instituții deconcentrate 4% universități/școli
Axa 2 - Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice, cu accentul pus pe procesul de descentralizare DMI 2.1 - Sprijin pentru procesul de descentralizare sectorială a serviciilor	- 142 structuri nou descentralizate operaționale; - 95% gradul de colectare a veniturilor proprii ale administrației publice locale; - 3 sectoare prioritare în care s-au introdus standarde de calitate și cost	107	319.850 euro	Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale - Simplificarea și automatizarea schimbului de date între CNPAS și alte instituții publice - 15.908.547,62 lei (3.787.749 euro) Ministerul Afacerilor Externe - E-VIZA - portal electronic pentru facilitarea procesului de obținere a vizelor - 15.294.094,23 lei (3.641.451 euro)	2% ADI+ADR 9% administrație publică centrală 75% autorități publice locale 14% instituții deconcentrate

¹⁹ Analiză realizată pe informațiile disponibile la data de 30 mai a.c.

DMI 2.2 - <i>Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor</i>				Ministerul Administrației și Internelor - Instrumente moderne de management electronic al documentelor interne și activității din teritoriu la Direcția Generală de Informații și Protecție Internă (IMMEDIAT la DGIPI) - 14.398.981,3 lei (3.428.329 euro)	
Axa 3 - Asistență tehnică DMI 3.1 - <i>Sprijin pentru implementarea, managementul general și evaluarea PO DCA și pentru pregătirea următorului exercițiu de programare</i> DMI 3.2 - <i>Sprijin pentru activitățile de comunicare și de promovare ale PO DCA</i>	- 100% respectarea procentajului de contractare stabilit; - 500 potențiali aplicanți care au participat la evenimentele de comunicare	13	252.720 euro	Ministerul Administrației și Internelor - Sprijinirea eficienței managementului general și a implementării PO DCA - 4.633.087,14 lei (1.103.116 euro) Ministerul Administrației și Internelor - Asigurarea serviciilor de evaluare a proiectelor pentru AMPODCA - 3.572.850 lei (850.679 euro) Ministerul Administrației și Internelor - Sprijin pentru asigurarea proceselor de informare și publicitate pentru PODCA - 2.059.869,9 lei (490.445,2 euro)	100 administrație publică centrală

Situația completă a fondurilor accesate se găsește la http://www.fonduriadministratie.ro/Lista_beneficiarilor

Cele mai mari proiecte (valori absolute ale bugetelor aprobate) per fiecare Axă

Axa prioritară	Beneficiar	Titlu proiect	DMI	Bugetul total al proiectului (lei)	Asistență nerambursabilă solicitată (lei)	Obiectivele proiectului	Plăți efectuate (lei)
1	Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale	Îmbunătățirea eficacității organizaționale a sistemului de protecție a copilului în România	1.3	18.516.194	15.738.765	Îmbunătățirea și completarea procesului de adoptare, aplicare monitorizare și evaluare a deciziilor referitoare la protecția drepturilor copilului. Îmbunătățirea eficacității activităților furnizorilor de servicii sociale, prin crearea unui sistem concurențial bazat pe eficiența utilizării resurselor alocate.	0
2	Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale	Simplificarea și automatizarea schimbului de date între CNPAS și alte instituții publice cu care interacționează: date integrate prin automatizarea fluxurilor informaționale interne și externe (DIAFIX)	2.2.	18.715.938	15.908.547	Efficientizarea activității desfășurate de Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale prin automatizarea fluxurilor informaționale între CNPAS și entitățile cu care aceasta interacționează	0
3	Ministerul Administrației și Internelor - Direcția pentru Dezvoltarea Capacității Administrative (D.D.C.A.)	Sprrijinirea eficienței managementului general și a implementării PO DCA	3.1.	7.351.164	4.633.087	Implementarea eficientă a PO DCA în vederea utilizării eficiente și transparente a fondurilor structurale și a co-finanțării naționale prin asigurarea coerenței și calității măsurilor privind implementarea și prin menținerea unui sistem de management și control eficient pentru aceste fonduri	455.017

În cazul primelor 3 mari proiecte pe primele două Axe ale PODCA, enumerate în tabelul anterior, nu s-au făcut plăți efective până la acest moment.

Beneficiari APL și conducerea lor politică

În cazul autorităților publice locale (consilii județene și consilii locale), beneficiare de proiecte din PODCA, cele mai multe proiecte au fost depus și câștigate de către politicieni aparținând:

- Partidului Social Democrat: 69 de proiecte, însumând 35.761.753,13 lei (8.514.703 euro)
- Partidul Național Liberal: 40 de proiecte cu o valoare totală de 19.925.929,16 lei (4.744.269 euro)
- Partidul Democrat Liberal: 37 de proiecte însumând 17.993.760,12 lei (4.284.228 euro)
- Uniunea Democrată Maghiară din România: 15 proiecte cu o valoare totală de 8.033.401,13 lei (1.912.715 euro)
- Partidul Conservator: 4 proiecte însumând 2.407.991,12 lei (573.331 euro)
- Independenți: 5 proiecte în valoare de 2.283.388,63 lei (543.664 euro).

Beneficiarii ONG ai proiectelor

Din punct de vedere al profilului beneficiarilor fondurilor din PODCA, dată fiind natura și obiectivele programului în sine, majoritatea aplicanților sunt autorități ale administrației publice locale și centrale.

Numai în ce privește Axa 1 (privind îmbunătățirea procesului decizional), printre beneficiari se numără și 4 ONG-uri, anume:

- Asociația pentru Educație și Dezvoltare Comunitară Teleorman (asociație înființată în 2004 în comuna Țigănești)
- Centrul de Resurse Juridice din București
- Asociația pentru Implementarea Democrației din București,
- Asociația Centrul pentru Politici Publice din Cluj,

la care se adaugă asociațiile comunelor și orașelor și Asociația *Prodezvoltare Valea Oltului* din Vâlcea (asociație de primari din zonă), dar și 4% beneficiari - universități și școli. Detaliile acestor proiecte sunt în Tabelul de mai jos.

Situație proiecte ONG - sume câștigate și plăți încasate

Beneficiar	Județ sau minister tutelar	Titlu proiect	DMI	Bugetul total al proiectului (lei)	Asistență nerambursabilă solicitată (lei)	Obiectivele proiectului	Plăți efectuate (lei)
Asociația pentru Educație și Dezvoltare Comunitară	Teleorman	Ne dezvoltăm împreună	1.1. Îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor la nivel politic-administrativ	486.856,50	475.658,80	Creșterea capacității a 10 autorități locale din 10 comunități rurale din județul Teleorman de a lucra împreună cu factori de interes locali și regionali în vederea îmbunătățirii procesului de elaborare și implementare a politicilor publice locale.	240.515,65
Fundația Centrul de Resurse Juridice	București	Dezvoltarea competențelor profesionale în cadrul autorităților publice locale în domeniile managementului proiectelor și achizițiilor publice	1.3. Îmbunătățirea eficacității organizaționale	1.653.097,50	1.620.035,55	Creșterea eficacității autorităților publice locale și a standardelor generale de cunoștințe și expertiză la nivelul funcționarilor publici	676.979,83
Asociația pentru Implementarea Democrației (A.I.D.)	București	Dezvoltarea și consolidarea Centrului Național pentru Integritate	1.3. Îmbunătățirea eficacității organizaționale	3.788.008,10	3.703.535,52	Creșterea capacității și a gradului de eficiență și eficacitate a structurilor administrative centrale și locale pentru îmbunătățirea managementului ciclului de politici publice și asigurarea unor servicii publice de calitate în beneficiul socio-economic al societății românești.	1.107.078,59
Asociația Centrul pentru Politici Publice	Cluj	Program de instruire pentru elaborare participativă de politici publice locale pentru funcționari publici	1.3. Îmbunătățirea eficacității organizaționale	268.840,00	259.200,20	Îmbunătățiri de proces ale managementului ciclului de politici publice la nivelul aparatului propriu al Primăriei și Consiliului Local al Mun. Sighișoara	236.246,85

Asistența tehnică PODCA

În cadrul Axei 3 a PODCA se finanțează asistența tehnică, cu o alocare financiară totală de 8.320.104 euro. Până în prezent s-au contractat 13 proiecte în valoare de 13.798.760,23 lei (3.285.419 euro), plățile efectuate ridicându-se numai la 1.620.828,03 lei (385.911 euro).

Toate cele 13 proiecte au ca beneficiar Ministerul Administrației și Internelor prin Direcția pentru Dezvoltarea Capacității Administrative, obiectivele principale fiind asigurarea promovării și vizibilității programului precum și implementarea eficientă a PODCA, respectiv pregătirea angajaților Autorității de Management în acest sens. Spre exemplu, cel mai mare proiect ca valoare vizează sprijinirea eficienței managementului general și a implementării PO DCA (4.633.087,14 lei respectiv 1.103.116 euro).

Cea mai mare sumă din toate contractele de asistență s-a folosit pentru publicitatea Programului Operațional. Firma DIADIKASIA Business Consultants SA în parteneriat cu PUBLICIS SRL câștigă acest contract în 2010, cu o durată de 2 ani, în sumă de aproximativ 585.000 Euro.

Din punct de vedere al mărimii sumelor din contractele PODCA, urmează cele privind evaluarea și selecția proiectelor depuse spre finanțare. Firma SC GLOBAL CONSULTING & EXPERTIZE SRL câștigă de trei ori câte un contract pentru evaluarea proiectelor depuse la PODCA, în total cele trei însumând 226.000 Euro.

Un alt contract ce are ca obiect evaluarea intermediară a PODCA pentru perioada 1 ianuarie 2007 - 30 iunie 2009, în valoare de aproximativ 115.000 Euro este atribuit firmei East West Consulting Romania Ltd.

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane

Scop și obiective program

Al treilea program analizat în acest studiu - pilot, **Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POSDRU)**²⁰ are ca obiectiv general dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității, prin corelarea educației și învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii, precum și prin asigurarea de oportunități sporite pentru participarea viitoare pe o piață a muncii modernă, flexibilă și inclusivă pentru 1.650.000 de persoane.

Buget alocat - bani contractați/cheltuiți

Bugetul total alocat POSDRU este de aproximativ 3,476 miliarde euro pentru perioada 2007 - 2013 iar la finalul lunii martie 2011 **se aprobaseră 2006 proiecte adică 11.737.813.701,15 lei (aprox. 2,794 euro)**. Practic, s-au aprobat 80% din alocarea financiară totală a programului pe cei 7 ani. În ceea ce privește însă **rata efectivă de absorbție a banilor** (adică plățile deja efectuate de beneficiari și rambursate de Comisia Europeană), doar 19,10²¹% din bani au fost cheltuiți.

Procedura de depunere a proiectelor

Regula de depunere a proiectelor la POSDRU este *primul venit - primul servit*, iar depunerea proiectelor se face on-line, folosind sistemul ActionWeb. Termenul limită de transmitere a cererilor de finanțare este prevăzut în Ghidurile solicitantului corespunzătoare fiecărei cereri de propuneri de proiecte.

Deși proiectată pentru a veni în sprijinul beneficiarilor, platforma electronică s-a dovedit a fi uneori un impediment, blocându-se la deschiderea cererilor de proiecte datorită numărului mare de utilizatori. De asemenea, regula *primul venit - primul servit* nu ține cont de calitatea proiectelor depuse, ci doar de capacitatea de a răspunde cerințelor minime din Ghiduri și de a încărca într-un timp record proiectul în aplicația electronică.

Alocare financiară în județele din interiorul regiunilor

Până la momentul realizării acestei analize, în Municipiul București au fost accesați cei mai mulți bani, prin autoritățile locale, anume aproximativ 15.982.351 euro. Aceste fonduri reprezintă 37,5% din banii accesați de autoritățile locale.

După Capitală, județele în care autoritățile locale (consilii locale și/sau consilii județene) au accesat *cei mai mulți bani* din POSDRU sunt, în ordine, următoarele:

1. Cluj
2. Iași
3. Alba

În tabelul următor se pot vizualiza sumele accesate de fiecare dintre județele în care s-au câștigat proiecte, pe diferitele axe ale POSDRU. Sunt practic jumătate dintre județele țării ce se regăsesc în fiecare din cele 8 regiuni de dezvoltare, cele mai multe fonduri mergând spre regiunea Nord Vest.

²⁰ Documentul cadru de implementare a Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, http://www.fseromania.ro/images/downdocs/dci_16072010.pdf

²¹ Informația este preluată din tabelul centralizator prezentat de ACIS pe site-ul propriu, cu situația efectuării de plăți către beneficiari. Solicităm AMPOSRU să confirme aceste date.

Tabel 1

Județ	Fonduri UE autorități publice locale (lei)
București	67.125.874,82
Cluj	16.483.228,88
Iași	15.590.674,85
Alba	15.203.000,72
Prahova	10.525.339,13
Caraș Severin	8.248.289,50
Olt	7.910.874,84
Maramureș	7.508.989,13
Vâlcea	7.474.686,98
Brăila	5.507.314,08
Bacău	4.646.040,59
Dâmbovița	2.492.136,29
Vrancea	1.749.322,47
Bistrița Năsăud	1.739.239,90
Teleorman	1.712.826,49
Argeș	1.585.626,11
Constanța	1.352.588,89
Bihor	1.225.727,23
Timiș	978.060,80

Restul sunt județe fără proiecte câștigate, până în acest moment.

Pentru o perspectivă de ansamblu asupra investițiilor finanțate din POSDRU în *sectorul public vs. sectorul privat*, în următorul tabel este prezentată comparativ situația pentru banii atrași de *autoritățile locale*, respectiv de *firme* și *ONG-uri* din fiecare județ.

Tabel 2

Județ	Valoarea totală a fondurilor UE atrase de APL (lei)	Valoarea totală a fondurilor UE atrase de firme (lei)	Valoarea totală a fondurilor UE atrase de ONG (lei)
Alba	15.203.000,72	34.352.319,69	131.536.828,81
Arad	0	372.380,14	3.124.800,36
Argeș	1.585.626,11	6.967.837,40	69.297.164,16
Bacău	4.646.040,59	10.212.542,36	7.857.745,65
Bihor	1.225.727,23	12.336.138,53	20.943.622,62
Bistrița Năsăud	1.739.239,90	1.379.098,65	27.963.357,49
Botoșani	0	5.201.709,31	0
Brașov	0	72.873.709,85	22.011.254,14
Brăila	5.507.314,08	52.814.983,83	14.314.994,82
București	67.125.874,82	815.190.102,32	1.536.654.176,19
Buzău	0	13.335.257,31	921.051,04
Călărași	0	1.877.356,08	1.442.348,21
Caraș Severin	8.248.289,50	11.360.389,01	2.890.728,75
Cluj	16.483.228,88	34.822.938,66	119.188.282,24
Constanța	1.352.588,89	7.104.489,56	64.370.796,56
Covasna	0	7.916.405,40	1.227.954,00
Dâmbovița	2.492.136,29	13.855.587,79	86.027.527,47

Dolj	0	33.922.003,01	61.288.876,49
Galati	0	6.732.573,75	1.105.098,51
Giurgiu	0	102.000,00	0
Gorj	0	638.275,52	4.255.062,66
Harghita	0	5.196.770,67	5.419.817,44
Hunedoara	0	43.857.013,11	80.822.138,46
Ialomița	0	0	316.460,07
Iași	15.590.674,85	28.853.150,28	80.964.843,42
Ilfov	0	46.204.094,82	14.470.988,25
Maramureș	7.508.989,13	9.387.502,96	82.120.690,77
Mehedinți	0	0	0
Mureș	0	19.967.849,31	29.261.421,01
Neamț	0	34.157.121,63	9.935.582,23
Olt	7.910.874,84	4.161.761,39	38.779.419,92
Prahova	10.525.339,13	30.189.243,82	51.641.503,14
Satu Mare	0	115.243,00	19.527.732,29
Sibiu	0	18.882.446,52	0
Sălaj	0	2.769.689,58	5.403.659,17
Suceava	0	0	22.087.256,27
Teleorman	1.712.826,49	510.243,28	48.544.549,39
Tulcea	0	5.875.472,44	9.507.087,27
Timiș	978.060,80	23.504.325,52	81.496.322,23
Vaslui	0	8.464.291,63	2.463.739,04
Vâlcea	7.474.686,98	8.763.748,85	28.865.079,70
Vrancea	1.749.322,47	2.181.302,11	7.833.812,62

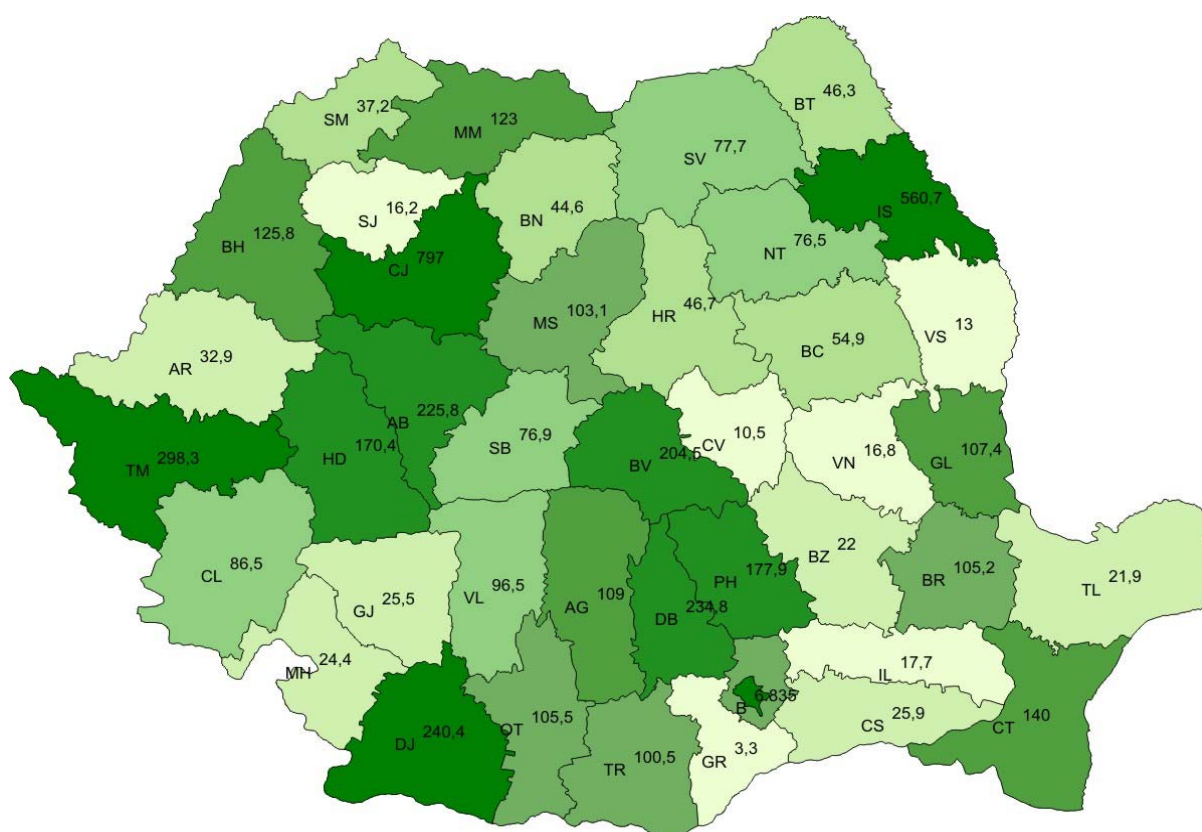
Per total, prin natura sa, POSDRU a fost mult mai atractiv pentru firme și ONG-uri decât pentru autorități locale, cei mai mulți bani, la nivelul întregii țări, fiind atrași de către ONG-uri - 2.795.883.772,86 lei (665.686.613 euro), de către firme - 1.436.409.369,09 (342.002.231 euro) și, în cele din urmă, de către autoritățile locale - 179.059.841,7 (42.633.295,6 euro).

Firmele din București au fost cele mai spornice la proiecte scrise și câștigate. La fel și ONG-urile din Capitală s-au mobilizat cel mai bine, câștigând destul de multe proiecte în comparație cu cele din țară. Practic, o bună parte din banii POSDRU au rămas la București la care se adaugă județul Ilfov, într-un domeniu ca cel al recalificării profesionale în care cele mai acute nevoi sunt în țară, mai ales în zone sărace și foarte sărace²². Clujul se regăsește în fiecare dintre cele 3 categorii de beneficiari, ceea ce denotă faptul că investițiile din POSDRU ar trebui să aibă un aport semnificativ la finalul acestei perioade de finanțare.

Lăsând deoparte Capitala, și firmele din Brașov, Brăila, Hunedoara și Cluj au avut succes la scrierea și câștigarea de proiecte cum de altfel au avut și ONG-urile din Alba, Cluj, Dâmbovița, Maramureș și Timiș.

În fine, distribuția fondurilor totale aprobate prin POSDRU la nivelul țării (mil. lei), pe toate axele, toți beneficiarii arată ca în harta de mai jos. Intensitatea culorii de verde ține de suma de bani de care a beneficiat respectivul județ.

²² În luna mai 2011, cele mai ridicate niveluri ale ratei șomajului au fost atinse în județele Vaslui (9,52%), Teleorman (8,83%), Mehedinți (8,81%), Dolj (8,32%) urmate de județele: Covasna (8,05%), Buzău (7,91%), Alba (7,22%), Ialomița (7,02%) și Galați (6,51%), potrivit datelor disponibile pe site-ul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (<http://www.anofm.ro/rata-%C5%9Fomajului-%C3%AEn-luna-mai-2011>)



Alocare geografică

La acest moment, din POSDRU cei mai mulți bani au mers către 2 dintre regiunile geografice cel mai puțin sărace din țară, anume București Ilfov (1,65 mld euro) și Nord Vest (272,3 mil euro). Regiunile considerate cele mai sărace, Sud Vest și Sud, sunt ultimele în ce privește fondurile atrase din POSDRU.

O explicație ține de faptul că banii din POSDRU au fost atrași în special de către marile centre universitare și în general de marile centre urbane (București, Iași, Timiș, Cluj, etc.) pe un domeniu în care cele mai multe nevoi sunt în alte zone decât în capitalele județelor, cu un nivel economic printre cel mai ridicat din țară.

Cu siguranță însă că activitățile și rezultatele proiectelor câștigate de acestea privesc și alte zone ale țării fie prin specificul grupului țintă, fie prin reprezentativitatea geografică a acțiunilor propuse. De asemenea, trebuie luate în considerare și cazurile în care sediul social al firmelor este în București/Iași/Cluj, iar activitățile propriu-zise ale firmei sau ale proiectelor finanțate din POSDRU se desfășoară în mediul rural și/sau în alte orașe. Aceste informații nu le-am putut accesa, din păcate, pentru această analiză.

În tabelul de mai jos, este ilustrată situația fondurilor alocate din POSDRU la nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare, incluzând totodată și indicatorul *investiția pe cap de locuitor* care de asemenea, are cea mai mare valoare în regiunile București-Ilfov, Nord Vest și Vest.

Tabel 3

Regiunea de dezvoltare	Populația	Fonduri UE (lei)	Valoare totală proiecte (lei)	Nr. proiecte	Investiție per capita (lei)
București Ilfov	2.198.285	6.933.704.578,47	8.428.785.452,03	850	3.154,14
Nord Vest	2.740.064	1.143.699.921,23	1.340.840.613,83	217	417,40
Nord Est	3.836.875	829.093.200,73	983.875.636,58	198	216,09
Sud Muntenia	3.458.759	668.990.742,44	813.869.944,98	141	193,42
Centru	2.638.809	667.542.828,55	810.589.879,25	167	252,97
Vest	1.930.458	588.032.613,37	714.383.187,72	159	304,61
Sud Vest Oltenia	2.394.895	492.355.108,16	589.000.976,17	151	205,59
Sud Est	2.932.124	413.270.414,74	491.450.504,05	123	140,95

Sinteza fondurilor accesate prin Axele POSDRU²³

Axele prioritare ale POSDRU	Principalii indicatori cantitativi estimați până în 2015	Nr. proiecte aprobate	Valoare medie finanțare UE	Primele 3 cele mai mari proiecte per Axă	Profil beneficiari POSDRU
Axa prioritară 1: Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere. <i>DMI 1.1 - Acces la educație și formare profesională inițială de calitate</i> <i>DMI 1.2 - Calitate în învățământul superior</i> <i>DMI 1.3 - Dezvoltarea resurselor umane din educație și formare profesională</i> <i>DMI 1.4 - Calitate în formarea profesională continuă</i> <i>DMI 1.5 - Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării</i>	Numărul unităților școlare sprijinite: 6500 Personal din educație și formare instruit/perfecționat: 15.000 Ponderea unităților școlare sprijinite care au primit acreditare prin prisma noilor standarde de asigurare a calității (%): 80% Rata personalului din educație și formare pregătit care a fost certificat (%): 97% Numărul de doctoranzi sprijiniți: 15.000 Ponderea doctoranzilor sprijiniți care au obținut titlul de doctor (%): 90%	432	2.144.068,4 euro	Universitatea Politehnica București - Sistem integrat de programe de masterat în domeniul ingineriei de sunet, imagine și al aplicațiilor multimedia - 20.323.492 lei Universitatea Babeș - Bolyai - Asigurarea calității în învățământul masteral internaționalizat: Dezvoltarea cadrului național în vederea compatibilizării cu Spațiul European al Învățământului Superior - 20.082.929 lei Centrul National de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic - Curriculum Revizuit în Învățământul Profesional și Tehnic (CRIPT) - 20.021.816 lei	Firme 26,92% ONG 23,38% Școli/Universități/Inspectorate școlare/Alte instituții de învățământ 25,57% Administrație centrală 7,53% Sindicate 2,99% Administrație locală 2,59% Agenții Județene de Ocupare a Forței de Muncă 2,59% Camere de Comerț și Industrie 2,14% Patronate 2,14%
Axa prioritară 2: Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii	Numărul de persoane asistate în tranziția de la școală la viața activă: 150.000	368	1.317.975,3 euro	Universitatea din Oradea, Facultatea de Științe Economice - Practica studenților economiști. Parteneriat inter-regional pe	

²³ Analiză realizată pe informațiile disponibile la data de 31 martie a.c.

<i>DMI 2.1 - Tranziția de la școală la viața activă</i> <i>DMI 2.2 - Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii</i> <i>DMI 2.3 - Acces și participare la FPC</i>	Ponderea persoanelor asistate în tranziția de la școală la viața activă care au obținut un loc de muncă sau au participat activ la cursuri ulterioare: 65% Numărul beneficiarilor serviciilor de consiliere în carieră: 400.000 Ponderea absolvenților de programe de educație de tip „a doua șansă” (%): 75% Ponderea participanților la programe de FPC certificați (%): 90%			piața muncii între universități și mediul de afaceri - 19.830.198 lei S.C. CRIVAS CONSULT S.R.L. - Creșterea competitivității și productivității organizațiilor prin calificarea resurselor umane în domeniul "Găuritor filetat" - 19.453.641,97 lei S.C. CRIVAS CONSULT S.R.L. - Creșterea competitivității și productivității organizațiilor prin calificarea resurselor umane în domeniul "Tehnician prelucrări mecanice" - 19.451.438,13 lei	AMPOS DRU 1,25% ADD+ADR 0,60% Institute de cercetare 0,50% Organizații profesionale 0,45% Instituții de cultură 0,35% Penitenciare 0,35%
Axa prioritară 3: Creșterea adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor <i>DMI 3.1 - Promovarea culturii antreprenoriale</i> <i>DMI 3.2 - Formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea Adaptabilității</i> <i>DMI 3.3 - Dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor pentru partenerii sociali și societatea civilă</i>	Ponderea beneficiarilor de cursuri de formare care inițiază noi afaceri (%): 35% Ponderea cursanților certificați în managementul și organizarea muncii (%): 80% Ponderea cursanților certificați pentru actualizarea și îmbunătățirea competențelor (%): 80% Ponderea partenerilor sociali și a ONG-urilor sprijiniți, care oferă servicii comunității (%): 50%	495	1.067.313 euro	Academia de Studii Economice București - Utilizarea TIC pentru servicii de calitate în domeniul financiar contabil - 19.389.896 lei Universitatea Tehnică Cluj Napoca - Centru pentru Promovarea Antreprenoriatului în Domeniul Dezvoltării Durabile - 18.720.673,4 lei SC Ernst & Young SRL - Formare și asistență în domeniu managerial - antreprenorial pentru mici și viitori întreprinzători, manageri și angajați din cadrul IMM-urilor - 18.671.782,12 lei	Spitale 0,30% Organizații religioase 0,25% Instituții deconcentrate 0,10%
Axa prioritară 4: Modernizarea Serviciului Public de Ocupare <i>DMI 4.1 - Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare</i> <i>DMI 4.2 - Formarea personalului</i>	Numărul agențiilor de ocupare care furnizează servicii de tip "self-service": 100 Ponderea agențiilor de ocupare certificate în sistemul de management al calității (%): 95%	33	2.020.577,5 euro	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă - Cardul profesional european - soluție europeană în căutarea unui loc de muncă - 15.712.346,21 lei Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă - Șanse egale pentru	

<i>propriu al SPO</i>	Ponderea șomerilor cuprinși în programele de formare din totalul șomerilor care au beneficiat de cel puțin o măsură activă de ocupare (%): 10% Ponderea personalului instruit cu certificate de absolvire (%): 80%			un viitor comun - 15.304.704,75 lei Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă - Sistem inovativ de servicii bazat pe limbajul competențelor - 15.117.199,87 lei	
Axa prioritară 5: Promovarea măsurilor active de ocupare <i>DMI 5.1 - Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare</i> <i>DMI 5.2 - Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă</i>	Numărul șomerilor de lungă durată participanți la programe integrate: 65.000, din care: - femei: 30.000 - tineri: 16.000 Numărul participanților din zonele rurale la programe integrate: 150.000 Ponderea participanților din zonele rurale certificați în cadrul programelor integrate, care au obținut un loc de muncă (%): 15%	475	789.846 euro	Asociația "Șanse Egale pentru Fiecare" - Munca pe primul loc - 18.808.861,42 lei Fundația Casa de Meserii a Constructorilor - Centre PICAS - Puncte de Informare, Consiliere și Asistență Specializată pentru șomerii și persoanele în căutarea unui loc de munca din sectorul abordat - 18.792.032,53 lei Fundația Centrul de Dezvoltare Managerială - Rețea națională de centre de informare și consiliere privind cariera - 18.518.847,62 lei	
Axa prioritară 6: Promovarea incluziunii sociale <i>DMI 6.1 - Dezvoltarea economiei sociale</i> <i>DMI 6.2 - Îmbunătățirea accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii</i> <i>DMI 6.3 - Promovarea egalității de șanse pe piața muncii</i> <i>DMI 6.4 - Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii</i>	Numărul locurilor de muncă create de structurile economiei sociale: 5000 Numărul structurilor economiei sociale înființate: 830 Numărul participanților la programele de formare dedicate specialiștilor în domeniul incluziunii sociale: 10.000 Numărul participanților la programele de calificare/recalificare destinate Grupurilor vulnerabile: 130.000, din care: - persoane de etnie romă: 65.000 - persoane cu dizabilități: 20.500 - tineri care părăsesc sistemul de stat de	178	2.278.384 euro	Asociația Salvați Dunărea și Delta - Economia socială - o soluție pentru mediul înconjurător - 20.174.568,51 lei Penitenciarul Galați - O societate în schimbare - Reintegrarea socială și profesională a deținuților - 18.786.665 lei Asociația Pakiv România - Crearea și funcționarea structurilor de asistență axate pe ocuparea forței de muncă - Centre de incluziune socială pentru persoanele de etnie romă - 18.679.165,74 lei	

	protecție a copilului: 5.400 Numărul de persoane dependente sprijinite: 40.000 Numărul participanților femei la programele de calificare/recalificare: 20.000 Numărul inițiativelor transnaționale și a parteneriatelor sprijinite: 120				
Axa prioritară 7: Asistența tehnică <i>DMI 7.1 - Sprijin pentru implementarea, managementul general și evaluarea POS DRU</i> <i>DMI 7.2 - Sprijin pentru promovare și comunicare POS DRU</i>	Număr studii, anchete: 20 Număr întâlniri ale Comitetului de Monitorizare: 18 Număr campanii de promovare (TV, radio, presă): 15 Medie anuală a vizitelor pe Website: 90.000 Număr broșuri publicate: 200	25	309.483 euro	AMPOSDRU - „Sistem Informatic Integrat de Management (SIM-POSDRU)” - 15.773.460 lei AMPOSDRU - Sprijin pentru AMPOSDRU și Organismele Intermediare în vederea implementării POSDRU - 5.677.305 lei AMPOSDRU - Închiriere imobil necesar funcționării Direcției Generale AMPOSDRU și Direcției Coordonare FSE din cadrul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale - 3.892.074,03 lei	

Situația completă a fondurilor accesate se găsește la http://www.fseromania.ro/images/downdocs/lista_contracte_posdru_31032011.pdf

Cele mai **multe proiecte aprobate** - 495 - au fost pe Axa 3 ce vizează *creșterea adaptabilității lucrătorilor și întreprinderilor* la mediul economic în schimbare, valoarea medie a unei finanțări acordate pe această axă fiind de aproximativ 1.067.313 euro.

Cele mai **mari proiecte aprobate** sunt cele din domeniul incluziunii sociale (Axa 6) cu o finanțare medie de 2.278.384 euro respectiv în domeniul educației (Axa 1) cu o valoare medie a proiectelor de 2.144.068,4 euro.

Câștigătorii primelor 3 cele mai mari proiecte, ca valoare a finanțări comunitare, din POSDRU sunt:

- Universitatea Politehnică București - pentru un sistem integrat de programe de masterat în domeniul ingineriei de sunet, imagine și al aplicațiilor multimedia,
- Universitatea Babeș - Bolyai - pentru dezvoltarea învățământului masteral internaționalizat (compatibil cu Spațiul European al Învățământului Superior) și
- Asociația Salvați Dunărea și Delta - dezvoltarea economiei sociale în sectorul protecției mediului înconjurător.

Ca și profil al beneficiarilor, acesta este unul extrem de diversificat în comparație cu celelalte două programe operaționale anterior analizate. Firmele au fost, în cea mai mare proporție - 26,92%, beneficiari ai fondurilor din POSDRU, urmate de școli/universități/inspectorate școlare/alte instituții de învățământ - 25,57%.

Firmele de consultanță - adevărații câștigători ai banilor POSDRU

Pentru fondurile gestionate de POSDRU, s-au *specializat* deja rețele de firme de consultanță care știu cum și când să scrie proiecte, datorită specificului acestei linii de finanțare și a procedurilor de accesare a proiectelor, descrise anterior.

Câștigătoarele fondurilor gestionate de POSDRU - firmele de consultanță (selecție după suma câștigată în proiecte)

Titlu proiect	Nume beneficiar	Sediul social	DMI din care se finanțează	Valoare eligibilă (LEI)			Total valoare proiect (LEI)
				Finanțare acordată		Contribuție beneficiar	
				Fonduri UE	Buget național		
Creșterea competitivității și productivității organizațiilor prin calificarea resurselor umane în domeniul "Găuritor filetator"	S.C. CRIVAS CONSULT S.R.L.	București	2.3 "Acces și participare la FPC"	19.453.641,97	601.659,03	1.055.542,00	21.117.558
Creșterea competitivității și productivității organizațiilor prin calificarea resurselor umane în domeniul "Tehnician prelucrări mecanice"	S.C. CRIVAS CONSULT S.R.L.	București	2.3 "Acces și participare la FPC"	19.451.438,13	601.590,87	1.055.422,00	21.115.166
Creșterea competitivității și productivității organizațiilor prin calificarea resurselor umane în domeniul „Lăcătuș mecanic întreținere și reparații”	S.C. CRIVAS CONSULT S.R.L.	București	2.3 "Acces și participare la FPC"	19.449.767,79	601.539,21	1.055.331,00	21.113.353

Creșterea competitivității și productivității organizațiilor prin calificarea resurselor umane în domeniul "Mecanic reparații"	S.C. CRIVAS CONSULT S.R.L.	București	2.3 "Acces și participare la FPC"	19.449.359,42	601.526,58	1.055.311,00	21.112.912
Creșterea competitivității și productivității organizațiilor prin calificarea resurselor umane în domeniul "Sculer matrițer"	S.C. CRIVAS CONSULT S.R.L.	București	2.3 "Acces și participare la FPC"	19.447.538,73	601.470,27	1.055.209,00	21.110.933
Creșterea competitivității și productivității organizațiilor prin calificarea resurselor umane în domeniul "Tehnician metrolog"	S.C. CRIVAS CONSULT S.R.L.	București	2.3 "Acces și participare la FPC"	19.411.935,85	600.369,15	1.053.280,00	21.072.300
Formare și asistență în domeniu managerial - antreprenorial pentru mici și viitori întreprinzători, manageri și angajați din cadrul IMM-urilor din regiunile Nord - Est, Nord - Vest, Centru și Sud - Est	Ernst & Young SRL	București	3.1 „Promovarea culturii antreprenoriale”	18.671.782,12	1.191.815,88	1.045.454,00	20.909.052
Dezvoltarea spiritului antreprenorial și creșterea competitivității în afaceri	People Investment SRL	București	3.1 „Promovarea culturii antreprenoriale”	17.987.975,17	1.148.168,63	1.007.165,46	20.878.785,60

O MESERIE NOUĂ - O NOUĂ VIAȚĂ	SC OREADE SRL	Brașov	5.1 "Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare"	17.281.566,12	1.709.165,88	944.956,00	20.501.864
Drumul spre Europa - Înzestrarea persoanelor din mediu rural cu noi calificări non-agricole	ALSIM SOLUTIONS & CONSULTINGS SRL	București	5,2 „Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă	17.062.491,38	2.791.466,47	1.044.945,15	20.898.903
Antreprenor Rural European - Dezvoltarea resurselor umane din zonele rurale prin formarea competentelor cheie de antreprenoriat utilizare TIC și comunicare în limba engleză	SC EURO TRAINING AND EDUCATION CENTER SRL	Ilfov	5,2 „Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă”	16.919.395,05	2.768.055,55	1.036.181,70	20.723.632,30
Pregătire TIC la standarde europene în sistemul penitenciar românesc	S.C.EUROAPTITUDINI S.A.	București	6.2 „Îmbunătățirea accesului și a participării	16.817.152,14	1.582.357,86	968.396,00	19.402.106
Româno Cher - Casa Romilor	K CONSULTING, MANAGEMENT AND COORDINATION SRL	București	6.1 „Dezvoltarea economiei sociale”	16.434.806,66	3.450.016,89	1.046.569,66	20.931.393,21
APT - Antreprenoriat performant prin training și consiliere	BRAIN WAVE COMMUNICATION S.R.L.	București	3.1 „Promovarea culturii antreprenoriale”	16.418.857,80	1.048.012,20	919.310,00	20.075.618

Inițiere în dezvoltarea afacerii	Resources, Development & Ideas SRL	București	3.1 „Promovarea culturii antreprenoriale”	15.967.012,96	1.019.171,04	894.009,68	18.964.451,08
Resursa umană investiție valoroasă în turismul rural românesc	SC RGIC CONSULTANTA SRL	București	5.2 „Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă”	15.673.384,81	1.550.114,98	906.499,99	18.129.999,78

Dintre firmele care au accesat bani din POSDRU, se remarcă *SC Crivas Consult SRL*, care a câștigat, până la acest moment, nu mai puțin de 6 proiecte în valoare totală de 116.663.681,89 lei (27.777.067 euro), fiecare proiect având o valoare de aproximativ 19 mil lei (4,5 mil euro), de altfel și cea mai mare valoare a unui proiect la nivelul firmelor. Proiectele vizează calificarea resurselor umane în domeniile: tehnician metrolog, tehnician prelucrări mecanice, sculer matrițer, mecanic reparații, lăcătuș mecanic întreținere și reparații, găuritor filetator. Potrivit site-ului www.crivasconsult.com, societatea comercială Crivas Consult SRL are sediul social în Municipiul București și puncte de lucru în Mediaș, Sibiu, Brașov, Sinaia, Pitești și Craiova. Crivas SRL este un furnizor de cursuri de calificare și recalificare în vederea accesului pe piața muncii. Din informațiile din presă²⁴, firma ar avea-o printre acționari pe Elena Manuela Miron, ce se regăsește și pe lista șefilor Mefin SA din Sinaia, unde este membru în Consiliul de Administrație și director executiv.

SC Ernst & Young SRL este o altă firmă care a accesat fonduri semnificative din POSDRU, tot pentru furnizare cursuri de formare precum și asistență în domeniu managerial - antreprenorial pentru mici și viitori întreprinzători, manageri și angajați din cadrul IMM-urilor. Proiect în valoare de aproximativ 18 mil lei (4,28 mil euro). Această firmă este, de altfel, și cea care a câștigat contractul privind *evaluarea tehnică și financiară a cererilor depuse spre finanțare din Programul Operațional Regional*.

O serie de alte firme se numără printre beneficiarele celor mai mari proiecte din POSDRU și anume: SC People Investment SRL (proiect de 17.987.975,17 lei), S.C.BLOKBUSTER MEDIA SRL (proiect de 17.624.670,32 lei), SC OREADE SRL (proiect de 17.281.566,12 lei), ALSIM SOLUTIONS & CONSULTINGS SRL (17.062.491,38 lei).

ONG-uri câștigătoare

Și organizațiile neguvernamentale au beneficiat substanțial de fonduri structurale prin POSDRU (23,38%), urmate de administrația centrală și autoritățile administrației publice locale.

²⁴ http://www.sfin.ro/articol_22021/cele_mai_tari_afaceri_cu_fonduri_comunitare.html

[illegible]

- Asociația *Salvați Dunărea și Delta* (proiect în valoare de 20.174.568,51 lei),
- Asociația *Șanse Egale pentru Fiecare* (proiect de 18.808.861,42 lei),
- Fundația Casa de Meserii a Constructorilor (proiect de 18.792.032,53 lei),
- Asociația *Pakiv România* (proiect de 18.679.165,74 lei),
- Institutul pentru Politici Sociale (proiect în valoare de 18.520.433,18 lei).

Din datele obținute, am făcut și o sumară analiză a celor mai *harnice* ONG-urilor din județe, constatând următoarea repartizare pe teritoriul României.

Fundația Creștină *Diakonia*, Clubul Ecologic Transilvania, Fundația Centrul de Resurse pentru Comunitățile de romi, Asociația Culturală ART ACT, Fundația Română pentru Copii, Comunitate și Familie, Fundația Danis pentru Dezvoltare Managerială.

Fundația Paem Alba Iulia, Fundația Umanitară Proppers Aiud, Asociația Pakiv România.

Asociația de Sprijin a Șomerilor Dâmbovița, Asociația *Înapoi la muncă* Dâmbovița, Asociația *Târgoviște spre Europa*, Asociația Constructorilor și Promotorilor din România.

O bună parte dintre aceste fundații care își propun recalificarea șomerilor realizează activități ce ar intra în fișa postului angajaților de la Agențiile Județene de Forță de Muncă să le facă. De ce le fac corespunzător și accepta ca munca lor să fie făcută de fundații sau chiar firme care asistă șomerii pentru găsirea unui loc de muncă, rămâne de analizat în detaliu în analize dedicate acestei tematici.

Timiș

Asociația de Consultanță Socială și Formare Profesională Vest, Asociația Centrul de Resurse pentru Inițiative Etice și Solidare, Fundația de Abilitare "Speranța", Asociația pentru Promovarea Femeii din România, Asociația *Academia de Advocacy*, *Fundația Pentru Voi* din Timișoara.

Maramureș

Asociația Profesională Neguvernamentală de Asistență Socială ASSOC, Asociația Tineri Întreprinzători Concordia, Federația Organizațiilor Neguvernamentale din Județul Maramureș, Fundația Centrul pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii.

Autoritățile publice

La nivelul autorităților locale, cele mai mari proiecte ca valoare a finanțării comunitare au fost atrase, în ordine, de:

- Primăria Sectorului 4 (2 proiecte în valoare de 28.845.518 lei)
- Primăria Municipiului Cluj - Napoca (proiect în valoare de 14.721.569 lei)
- Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București (proiect de 12.740.242,91 lei)
- și
- Primăria Comunei Dumești, județul Iași (proiect de 12.626.650,54 lei).

În ce privește administrația centrală, cele mai mari proiecte din POSDRU au fost câștigate de către: Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (20.021.816 lei), Agenția de Administrare a Rețelei Naționale de Informatică pentru Educație și Cercetare (19.013.858,07 lei), Centrul Național de Calificare și Instruire Feroviară (3 proiecte în valoare totală de 42.906.687,36 lei), Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (9 proiecte în valoare totală de 122.240.771,44 lei), Ministerul Educației, Cercetării și Inovării (38 proiecte în valoare totală de 529.870.220,08 lei).

În cazul autorităților publice locale (consilii locale și consilii județene), cele care au depus și câștigat cele mai multe proiecte au fost cele conduse de politicieni aparținând, în ordinea valorii finanțărilor:

- Partidului Democrat Liberal: 13 proiecte în valoare totală de 44.768.855,82 lei (10.659.251,4 euro)
- Partidul Conservator: 3 proiecte însumând 43.271.698 lei (10.302.785,2 lei)
- Partidul Social Democrat: 12 proiecte în valoare totală de 18.928.882,07 lei (4.506.876,7 euro)
- Partidul Național Liberal: 6 proiecte însumând 9.686.335,11 lei (2.306.270,3 euro)
- Independenți: 3 proiecte în valoare totală de 8.258.120,55 lei (1.966.219,2 euro)
- Partidul Național Democrat Creștin: 2 proiecte însumând 3.949.502,39 lei (940.357,7 euro).

Asistența tehnică

Asistența tehnică pentru POSDRU este finanțată în cadrul Axei 7, având o alocare financiară totală de 122.707.919 euro. Până la acest moment, s-au finanțat 25 de proiecte în valoare totală de 7.737.074 euro (32.495.709,97 lei). Diferența între valoarea totală a proiectelor și valoarea fondurilor comunitare investite reprezintă cheltuieli neeligibile (în cadrul acestei Axe nu există contribuția beneficiarului). Toate aceste proiecte au fost aprobate pentru AMPOSDRU.

Cea mai mare sumă pentru toate contractele de Asistență tehnică a cheltuit-o Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Dezvoltarea Resurselor Umane (POSDRU) în vederea *achiziționării de servicii IT* pentru aplicații, cum ar fi sistemul informatic integrat de management (SIM POSDRU), 5.000.000 EURO, contract câștigat de ASESOFT, ARCHIDATA și TEAMNET International SA. Practic firma ASESOFT a făcut celebra aplicație în care se încărcău, mai bine spus ar fi încercat să încarce proiecte potențialii beneficiari ai Axei 6.1, în iarna acestui an, dacă nu s-ar fi blocat! 5 milioane de euro costa această aplicație și aceasta poate fi o explicație pentru care conducerea Autorității a respins în ultimele luni propunerea de înlocuire a ei cu procedura depunerii de proiecte la termen.

Al doilea este un contract pentru servicii de asistență în vederea asigurării managementului curent al Programului Operațional (în cadrul căruia o serie de persoane au fost angajate să se ocupe de atribuțiile curente din biroul Autorității de Management) în valoarea de aprox., 1.800.000 Euro, câștigat de SC EUROPEAN PROFILES SA, firmă grecească cu sediul la Atena. De ambele contracte au beneficiat atât AM din București cât și OI din țară. Din câte am putut constata contractul a expirat, motiv pentru care nici la telefon nu se răspunde celui care caută o informație în acest moment, serviciul fiind atribuit acestei firme.

Suma totală alocată asistenței tehnice de către Programul Operațional Dezvoltarea Resurselor Umane este de aproximativ 8.800.000 Euro.

Fondurile pentru asistență tehnică în programele menționate - Axele de Asistență Tehnică din Programele Operaționale, respectiv Programul Operațional Asistență Tehnică

Fiind la început de drum și necunoscătoare în domeniul gestionării activităților asociate managementului fondurilor structurale, Autoritățile de Management și Organismele Intermediare (acolo unde este cazul) beneficiază de fonduri considerabile pentru Asistență Tehnică, inclusiv pentru campanii de PR și publicitate pentru Programe.

Am încercat să comparăm sumele acestor contracte funcție de tipul de asistență rezultând câteva contracte din care reținem:

- Cea mai mare sumă pentru publicitate la POR. În general acest capitol a fost foarte generos, deși în realitate cea mai consistentă publicitate a fost la POR, cea mai slabă la PODCA.
- O sumă impresionantă s-a cheltuit pentru soft-ul care a gestionează procesul de depunere și jurizare proiecte POSDRU (ActionWeb), precum și alte aspecte ulterioare rezultând din managementul contractelor.

Contractele menționate au fost finanțate din Axele specifice de Asistență tehnică ale firecăruia dintre cele 3 Programe Operaționale, iar lista acestora se găsește în *Anexa 4* la studiu.

Separat însă, există un Program Operațional distinct - denumit chiar așa - Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT)²⁵, care își propune să asigure sprijinul necesar procesului de coordonare și să contribuie la implementarea și absorbția eficace, eficientă și transparentă a instrumentelor structurale în România.

Banii alocați prin POAT completează axele prioritare de asistență tehnică din cadrul programelor operaționale. Fondurile din POAT pot fi accesate și de către celelalte autorități de management în vederea implementării operațiunilor utile părților implicate în două sau mai multe programe operaționale. Totodată, POAT are în vedere și sprijinirea procesului de coordonare și eficientizare a sistemului de control financiar și audit.

Cu un buget total de 170.237.790 euro (pentru perioada 2007 - 2013), la sfârșitul lunii mai 2011, se contractaseră 59 de proiecte în valoare totală de 216.217.888,04 lei (51.480.449,5 euro).

În cazul a aproximativ 50% (29 proiecte) din totalul de 59 de proiecte contractate, scopul proiectelor a fost *finanțarea parțială a cheltuielilor de personal efectuate de diverse autorități publice pentru personalul implicat în gestionarea instrumentelor structurale* (Ministerul Finanțelor Publice, OIR POSDRU Nord Est, agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Ministerul Administrației și Internelor, Inspectoratele Școlare din Județele Alba, Cluj, Neamț, Dolj, Călărași, Brăila, Timiș, Ministerul Mediului și Pădurilor, Ministerul Dezvoltării Regionale, etc.). Suma totală la care se ridică aceste proiecte este de 102.977.876,72 lei (24.518.542 euro) reprezentând aproximativ 48% din banii aprobați pe proiecte până la acest moment.

Axa prioritară care permite aprobarea unor astfel de proiecte este Axa 1, domeniul major de intervenție 1.1. *Sprijin pentru managementul și implementarea fondurilor structurale.*

²⁵ Documentul cadru de implementare a Programului Operațional Asistență Tehnică, http://www.poa.ro/upload/poa_docs/DCI%20POAT%20dec10.pdf

Valoarea medie a unui proiect destinat plății salariilor angajaților autorităților publice este de 3.550.961,3 lei (845.467 euro).

Cea mai mare sumă din fondurile europene pentru plata salariilor a revenit Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, anume 16.274.134,28 lei (3.874.734 euro), urmat de Curtea de Conturi a României cu 15.064.134,54 lei (3.586.698 euro) și Ministerul Mediului și Pădurilor cu 14.852.940,38 lei (3.536.414 euro).

În ce privește profilul beneficiarilor proiectelor din cadrul POAT, numai un singur proiect are ca beneficiar o Autoritate de Management a altor Programe Operaționale respectiv Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative. 15% dintre proiecte au ca beneficiari Organismele Intermediare ale POSDRU, 30% pe ACIS (inclusiv Autoritatea de Audit sau Autoritatea de Certificare și Plată), 15% Agenții de Dezvoltare Regională, 23% Ministere sau alte instituții centrale și 17% Inspectorate Școlare Județene.

Cel mai mare proiect aprobat prin POAT aparține ACIS având valoarea de 21.640.261 lei (5.152.443 euro) și ca obiective principale: operarea unei Facilități de Asistență Tehnică, ca un instrument facil și rapid pentru rezolvarea urgentă a blocajelor de natură procedurală și legală, îmbunătățirea funcționării sistemului printr-o serie de analize și studii care să furnizeze recomandări, sprijinirea potențialilor beneficiari în elaborarea/revizuirea unor documentații de proiect sau de atribuire. Ca și valoare, acest proiect este urmat de cel al Ministerului Dezvoltării Regionale aferent plății cheltuielilor de personal (16.274.134,38 lei).

Concluzii

Sintetizând multiplele aspecte analizate în cadrul acestui studiu, principalele concluzii care se desprind la acest moment în ceea ce privește situația curentă a cheltuirii banilor europeni sunt următoarele:

- **Rata de absorbție, adică banii efectiv cheltuiți în România până la acest moment din fonduri structurale este în continuare foarte mică:** ea variază între puțin peste 7% la POR și aproape 20% la POSDRU. De remarcat este că și în acest caz cifrele pe care le raportează în diverse documente AMurile nu corespund cu ceea ce regăsim pe site-ul ACIS la secțiunea *Situația la 31 mai 2011 a depunerii și aprobării de proiecte, semnării de contracte de finanțare și efectuării de plăți către beneficiari*²⁶.
- Încă de la momentul negocierii conținutului Programelor Operaționale (anii 2004 - 2007), dar și pe parcursul implementării acestora, se constată o **lipsă gravă de viziune și, corelativ, o incapacitate de negociere a bugetelor adecvate obiectivelor de dezvoltare** în sectoarele - cheie, de unde și preocuparea exclusivă pentru a cheltui cât mai mult, nu contează cum, pentru ce și cu ce rezultate. Așa se face că avem strategii de dezvoltare finanțate cu sute de mii de euro - ex: Consiliul Județean Bacău (1,4 milioane de lei), terenuri de golf la țară sau proiecte de milioane de euro câștigate de ONGuri care până mai ieri declarau la administrațiile financiare venituri de doar câteva zeci de mii de lei. La polul opus, sectoare în care este notorie lipsa de resurse - ca să dăm un singur exemplu în sănătate (reabilitarea de spitale), sunt mult subfinanțate față de alte domenii.
- Aceeași problemă a lipsei de viziune, care devine în final o problemă de **ineficiență în cheltuirea fondurilor structurale**, se constată și în modul în care au fost elaborate Ghidurile beneficiarului - fără indicatori sau cu indicatori având valori atât de scăzute, astfel că investițiile făcute riscă să devină nerentabile, neconducând la dezvoltare economică reală (ex: numărul foarte mic de număr de locuri de muncă nou create prin proiecte în raport cu bugetele alocate)
- **AMurile nu prezintă periodic informații explicite despre stadiul de atingere a obiectivelor stabilite prin Programele Operaționale:** de exemplu, câți din cei 877 de km de drum stabiliți a fi reabilitați prin POR s-au și reabilitat până la acest moment? La cât a ajuns gradul de colectare a veniturilor proprii în urma implementării proiectelor prin PODCA, care și-a propus să contribuie, printre altele, la atingerea unui grad de colectare de 95%²⁷? Câți oameni s-au angajat după ce au urmat cursuri de formare finanțate prin POSDRU?
- Există o **lipsă majoră de transparență la nivelul autorităților de management** în ceea ce privește informațiile privind modul *efectiv* în care se cheltuiesc în prezent fondurile structurale, scuza cea mai des invocată fiind aceea că „așa ni se cere de la Bruxelles”. IPP demonstrează prin acest studiu că practicile netransparente sunt de origine românească.

²⁶ <http://www.fonduri-ue.ro/upload/Anexa%201%2031%20mai%202011.pdf>

²⁷ În opinia IPP, asemenea indicatori care nu țin cont de alte variabile semnificative și sunt un nou exemplu de lipsă de viziune în materia stabilirii obiectivelor de dezvoltare.

- **Organizarea defectuoasă a informației** la nivelul autorităților responsabile este și cauză, și efect al lipsei de transparență: informații precum scopul și obiectivele proiectelor sau echipele de proiect au fost apreciate drept imposibil de furnizat de către unele autorități de management, deși vorbim despre proiecte finanțate din bani publici;
- Din toate datele obținute, constatăm că Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale nu are, practic, niciun rol în coordonarea și uniformizarea practicilor de lucru la nivelul autorităților de management, nici măcar în materia comunicării de informații despre banii accesați. Ne întrebăm, prin urmare, care este contribuția reală a ACIS, alta decât aceea de a gestiona Programul Operațional Asistență Tehnică prin care se finanțează masiv cheltuieli de tip plata personalului din sistemul public. Propunem fie ca atribuțiile acestei structuri să fie preluate de **un minister special însărcinat cu elaborarea și monitorizarea cadrului național de dezvoltare în sectoarele - cheie și armonizarea priorităților de finanțare din fonduri structurale la aceste obiective**, fie ACIS să răspundă sau să aibă competența de a sancționa mai departe AMurile în mod efectiv pentru deficiențele constatate în administrarea fondurilor europene.

Înființarea sau reorganizarea noii structuri responsabile de coordonarea implementării proiectelor cu fonduri structurale nu ar fi eficientă în lipsa personalului calificat, recrutat cu mai mare grijă față de ce s-a întâmplat în trecut cu angajații AMurilor, concomitent cu crearea unei **baze de date unice** cu informații detaliate despre proiectele finanțate, beneficiari, intervențiile propuse a fi realizate, locațiile unde se vor realiza aceste intervenții etc.

- Aparatul administrativ din aceste instituții este un masiv consumator de resurse financiare din fondurile europene: **asistența tehnică pentru aceste autorități se ridică la aproape 450 milioane de euro**, bani care sunt folosiți în cea mai mare parte pentru a externaliza aproape toate atribuțiile către firme sau pentru a plăti personalul (cum este cazul multora dintre proiectele finanțate prin POAT).
- În condițiile în care cea mai mare parte a responsabilităților se externalizează oricum către firme, **sume consistente din fondurile europene merg către pregătirea angajaților din aceste instituții**. Care este, așadar, rațiunea pentru care se cheltuiește, pe de o parte, cu angajații AM-urilor și pe de altă parte cu firmele respective? Un exemplu în acest sens este furnizat de POR, unde, pe de o parte, Autoritatea de Management a contractat cu o firmă servicii de training pentru monitorizarea și evaluarea programului și pe de altă parte a externalizat aceste servicii către o altă firmă.
- O practică destul de întâlnită în țară este aceea a finanțării de proiecte din fonduri structurale pentru obiective de tip consiliere, orientare, calificare și recalificare profesională la nivelul întregii populații active dintr-un județ. În condițiile în care s-a sprijinit apariția pe piața românească a actorilor privați care să îndeplinească acest rol asumat până acum de stat prin Agențiile Județene de Ocupare a Forței de Muncă, de ce nu se restructurează aceste Agenții care au rămas în parte fără obiectul muncii? O explicație poate veni și din parteneriatele extrem de profitabile dintre cele 2 părți implicate.
- În același registru, sunt frecvente situațiile în care autorități locale câștigătoare a unor proiecte scot la licitație proiectul întreg, nemaifăcând dovada capacității proprii de a implementa aceste proiecte.

- **Multe autorități publice - în special Ministere - accesează proiecte europene de milioane de euro pentru a duce la îndeplinire ceea ce în mod legal ar trebui să facă prin statutul de funcționare**, cel mai relevant exemplu în acest sens fiind proiectele accesate de Ministerul Administrației și Internelor pentru a scrie legi. Ne întrebăm ce îi va mai motiva pe funcționarii din Minister să meargă la serviciu două încheierea acestor proiecte?

Un alt exemplu este al Ministerului Muncii, care, cu un buget de peste 15 milioane de lei, din care 12,9 milioane din PODCA se asigură că legea este respectată prin proiectul *Creșterea gradului de implementare a legislației privind serviciile sociale la nivel local în contextul procesului de descentralizare*.

- **„Generozitatea” fondurilor structurale a generat distorsiuni absurde pe piața serviciilor de IT:** practic, în majoritatea proiectelor finanțate din fonduri structurale, toate produsele software costă milioane de euro, acesta fiind pragul de eligibilitate stabilit prin Ghidul de finanțare. În același timp, România nu are specialiști, nici la nivelul Autorității de Reglementare și Monitorizare a Achizițiilor Publice (ANRMAP), nici la nivelul Curții de Conturi, care să auditeze dacă într-adevăr valorile acestor soft-uri sunt cele reale sau prețurile sunt mult exagerate pentru a facilita întoarcerea comisiunilor către beneficiari. Mai mult decât atât, în marea majoritate aceste soft-uri nu sunt folosite niciodată sau sunt deja depășite în maxim 1 - 2 ani.
- **S-a creat un automatism în scrierea de proiecte pe bandă, „la minut”,** singura preocupare fiind aceea de a depune proiectul cât mai repede, indiferent de calitatea intervențiilor prevăzute a fi implementate în proiect. Acest fenomen se întâlnește la proiectele finanțate prin POSDRU, unde principiul de evaluare este „primul venit, primul servit”, regulament care a determinat apariția unor adevărate rețele de firme de consultanță care s-au specializat în livrarea de proiecte standard, cu doar câteva informații minimale, care să poată fi încărcate rapid în sistemul electronic ActionWeb.
- **Multe proiecte maschează cheltuieli ascunse în proiecte, „împachetând”** aceste cheltuieli în cuvinte-cheie extrase din Ghidurile beneficiarului: astfel, „centrele de afaceri” finanțate prin POR sunt clădiri de birouri aducătoare de profit pentru beneficiari, „economia socială” înseamnă profituri majore pentru firmele de training și consultanță etc, însă nimeni nu monitorizează acest lucru.
- **Anumite priorități de finanțare din fondurile structurale nu numai că nu răspund în mod adecvat obiectivelor de dezvoltare, ci finanțează investiții contrare acestor obiective** - este cazul proiectelor finanțate în cadrul POR în domeniul infrastructurii sociale, unde deși ne-am angajat la nivel național că vom realiza dezinstituționalizarea în serviciile sociale, zeci de milioane de euro au mers în țară pentru reabilitarea și chiar extinderea centrelor rezidențiale pentru persoane cu dizabilități.
- **Obligativitatea organizării de evenimente/conferințe de lansare a proiectelor nu este altceva decât o cheltuială inutilă,** în realitate autoritățile de management și beneficiarii ar trebui să aibă obligația de a publica în același loc, pe un site comun, informații cu privire la proiecte și să raporteze periodic stadiul de atingere a obiectivelor, ci nu să cheltuiască bani pe evenimente fastuoase de lansare înainte de realizarea oricărei activități.
- **Lipsa de coordonare între AMuri, dar și lipsa informațiilor cu privire la ce își propun să facă concret beneficiarii în cadrul proiectelor finanțate, pentru cine și unde este localizată intervenția** generează riscul major al finanțării duble sau chiar

multiple pentru aceleași obiective. Astfel, nu este exclus ca același proiect să fie făcut de un ONG, o firmă sau o autoritate locală, pentru aceiași beneficiari în aceeași locație.

În același registru, toate persoanele interesate ar trebui să aibă acces la informații cu privire la aceste proiecte, la cursurile organizate, pentru ca accesul grupului - țintă la proiect să fie cât mai liber și nu condiționat exclusiv de beneficiar.

- **O informație care nu a putut fi obținută de la niciuna dintre Autoritățile de Management este cea privind evaluatorii proiectelor.** Sub diverse argumente care au variat de la neasumarea riscurilor unor presiuni asupra evaluatorilor și până la declarațiile că acesta este un serviciu externalizat și că evaluarea cade în sarcina terților, AMurile au refuzat să pună la dispoziție lista cu numele persoanelor care evaluează proiectele. **IPP consideră că aceasta este o informație fundamentală pentru a preveni sau a identifica eventualele conflicte de interese**, prin urmare cerem ca aceste informații să fie publicate, alături de celelalte date despre proiecte, pe site-ul unic administrat de structura care are în responsabilitate coordonarea managementului fondurilor structurale.
- **Bugetele disproporționat de mari pentru proiectele accesate de organizațiile neguvernamentale** pot determina situații de incapacitate de management și uneori chiar de colaps financiar la nivelul acestora. Experiența fondurilor de pre-aderare ne-a arătat că ONGurile gestionau, în medie, bugete de câteva zeci de mii de euro per proiect și acum acestea au ajuns să administreze proiecte de peste 3 milioane de euro (ex: Asociația Șanse Egale pentru Fiecare, organizație cu venituri de în anul 2009 de 17.265 lei/aproximativ 4.000 de euro a câștigat un proiect de peste 18 milioane de lei, Asociația Colfasa - proiect de peste 14 milioane de lei, Asociația Femeilor și Familiilor din Mediul Rural - peste 15 milioane de lei). Va fi interesat de urmărit ce rezultate vor obține toate organizațiile care au accesat proiecte din fonduri structurale, în special proiecte strategice finanțate prin POSDRU.
- Pe de altă parte, **se manifestă și un fenomen de „confiscare” a societății civile, care are tendința să se birocratizeze excesiv și să funcționeze exclusiv în sistem de relații parteneriale sau uneori chiar cu o atitudine de subordonare față de autoritățile de management.** Un rol în prevenirea acestui fenomen ar fi trebuit să îl joace structurile reprezentative ale sectorului, însă din păcate și acestea au căzut în aceeași capcană și nu și-au făcut treaba din a apăra interesele societății civile, ci ale beneficiarilor de proiecte din fonduri europene.
- **Foarte multe proiecte finanțează masiv parteneri - firme din străinătate**, chiar și atunci când aceasta nu este o condiție obligatorie prin Ghidul beneficiarului. O posibilă explicație în acest sens este bugetarea cu ușurință a deplasărilor în țări străine sub titulatura de schimburi de experiență.
- Din perspectiva suprapunerii listei de beneficiari cu apartenența politică a conducătorilor administrației publice locale care au câștigat proiecte din fonduri structurale, datele arată că reprezentanții tuturor formațiunilor politice au contractat proiecte, pe diferite teme. Pentru exemplificare, cifrele la POR arată astfel: PDL, 271 de proiecte, însumând o valoare totală de 5.758.515.882 lei (aproximativ 1,37 miliarde euro), PSD - 236 de proiecte cu o valoare totală de 4.063.939.643 (peste 67 milioane euro), PNL - 83 de proiecte însumând 1.128.764.326 lei (aproximativ 270 milioane euro), UDMR - 44 de proiecte cu o valoare de 613.953.548 lei (aproximativ

146 milioane euro), PC - 1 singur proiect²⁸ cu o valoare de 5.254.257 lei (aproximativ 1,25 milioane euro). La PODCA, situația e următoarea: PSD - 69 de proiecte, însumând 35.761.753,13 lei (8.514.703 euro), PNL - 40 de proiecte cu o valoare totală de 19.925.929,16 lei (4.744.269 euro), PDL - 37 de proiecte însumând 17.993.760,12 lei (4.284.228 euro), UDMR - 15 proiecte cu o valoare totală de 8.033.401,13 lei (1.912.715 euro), PC - 4 proiecte însumând 2.407.991,12 lei (573.331 euro).

De asemenea, solicităm tuturor Autorităților de Management și Guvernului să facă public când se va face evaluarea rezultatelor atinse din ce ne-am propus pentru perioada 2007 - 2013, pentru a nu repeta aceeași eroare și în următorul exercițiu financiar pe care în acest moment nimeni nu îl consideră a fi o prioritate în România, deși o planificare strategică temeinică nu ar trebui să se facă în grabă, pripit, așa cum s-a întâmplat înainte de aderare. Consultările cu societatea civilă și cu alte structuri interesate ar trebui să urmărească mai mult decât bifarea formală a unei asemenea activități și să se concentreze pe identificarea nevoilor și priorităților *reale* de dezvoltare în următoarea perioadă. În același timp, partidele de opoziție ar trebui să se implice mai mult în urmărirea gestionării fondurilor europene și implicit a reformei instituționale în acest domeniu astfel ca o într-o eventuală alternanță la guvernare să nu repete aceleași erori din primul exercițiu de programare.

Nu în ultimul rând, informăm pe cei interesați că o analiză similară va fi dată publicității cu privire la celelalte fonduri structurale, urmând ca această să prezinte, prin comparație, și experiența Bulgariei, care a înregistrat progrese semnificative în domeniu în ultima perioadă.

²⁸ Consiliul Local Moinești, județul Bacău, proiectul vizează modernizarea ambulatoriului Spitalului Municipal de Urgență Moinești

Anexa 1 - Răspunsul Ministerului Administrației și Internelor la solicitarea de informații publice a IPP

ROMÂNIA



Exemplar nr. 1
Nr. 946/053
București. 18.05.2011

MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR
DIRECȚIA PENTRU DEZVOLTAREA
CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE

INSTITUTUL PENTRU POLITICI PUBLICE BUCUREȘTI (IPP)
Domnului Adrian MORARU, Director adjunct

Stimate domnule Director adjunct,

Urmare cererii Dvs. nr. 385/ 18.04.2011, prin care ne solicitați, în baza *Legii nr. 544/ 2001 privind liberul acces la informațiile de interes public*, copii de pe o serie de documente gestionate de AM PO DCA, vă comunicăm punctual următoarele:

În conformitate cu prevederile art. 7 alin.(2) punctul(d) din *Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1828/2006 din decembrie 2006 stabilind regulile pentru implementarea Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1083/2006 în care se stabilesc prevederile generale cu privire la Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și pentru implementarea Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului pentru Fondul European de Dezvoltare Regională*, printre responsabilitățile autorității de management legate de măsurile de informare și publicitate pentru public se află **"publicarea, electronică sau de altă natură, a listei beneficiarilor, a numelor operațiunilor și a sumei la care se ridică finanțarea publică alocată operațiunilor"**.

În completare, art. 5 alin.(2), ca și art. 6 din *Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1828/2006*, ce fac referire la măsurile de informare pentru potențialii beneficiari, respectiv pentru beneficiari, stipulează că **inclusiunea unui anumit beneficiar pe lista beneficiarilor se face pe baza acceptului acestuia de a îi fi publicate datele prevăzute la art. 7alin.(2)punctul(d)**, în faza semnării contractului de finanțare.

În consecință, AM PO DCA poate oferi publicității exclusiv lista beneficiarilor, deoarece potențialilor beneficiari cărora le-au fost respinse proiectele sau ale căror proiecte se află în stadiul de evaluare nu le-a fost solicitat acordul pentru publicarea datelor.

Astfel, *"proiectele aprobate de AM PO DCA pe toate Axele prioritare, respectiv pe toate domeniile de intervenție deschise spre aplicare pentru cereri de idei de proiecte sau cereri de proiecte, de la lansare și până în prezent"* se regăsesc în **Lista beneficiarilor**, publicată în baza prevederilor

Tel.:021310.40.60/Fax:021310.40.61/e-mail: amdca@mai.gov.ro
Piața Revoluției Nr.1A, sector 1, București, C.P.010086
România

Regulamentului Comisiei (CE) nr. 1828/2006 și care poate fi consultată pe site-ul oficial al AM PO DCA, accesând http://www.fonduriadministratie.ro/Lista_beneficiarilor, respectiv <http://www.fonduriadministratie.ro/Arhiva>

Referitor la obținerea de „copii ale contractelor de asistență tehnică încheiate de AM PO DCA”, vă rugăm să clarificați **tipul de contracte** din cadrul PO DCA - Axa prioritară III care fac obiectul solicitării dumneavoastră. Totodată, informații despre contractele de asistență tehnică pot fi consultate pe site-ul oficial <http://www.fonduriadministratie.ro/>, secțiunea Presă – Comunicate.

În privința oferirii de „copii ale minutelor ședințelor AM PO DCA ce au avut ca scop discuții despre programarea următorului exercițiu financiar”, vă comunicăm că **data reuniunii de lucru pe tema programării exercițiului financiar următor se află încă în procedură de definitivare**. Totodată, vă informăm că în data de 20 mai a.c. va avea loc reuniunea Comitetului de Monitorizare al AM PO DCA, în cadrul căreia se va analiza situația curentă și direcțiile de acțiune următoare pentru absorbția fondurilor financiare alocate prin acest program operațional.

Cât privește solicitarea dumneavoastră asupra „componentei nominale a comisiilor de evaluare a proiectelor aprobate, de la lansare și până în prezent”, menționăm următoarele aspecte:

- **Evaluarea conformității administrative și a eligibilității** cererilor de finanțare (etapa I, eliminatorie) se face de către personalul AM PO DCA desemnat ca ofițeri de proiect;
- **Evaluarea tehnică și financiară** (etapa II) se realizează de către experți independenți, a căror expertiză este furnizată prin intermediul firmelor de consultanță cu care Ministerul Administrației și Internelor a încheiat contracte pentru evaluarea și selecția solicitărilor de finanțare din Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative. Pentru detalii, vă rugăm să accesați site-ul oficial <http://www.fonduriadministratie.ro/>, secțiunea Presă – Comunicate.

În conformitate cu prevederile art. 5 din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, AM PO DCA nu a obținut, în momentul încheierii contractelor cu firmele de consultanță, **consimțământul experților pentru prelucrarea datelor personale ale acestora**.

Pentru clarificări și alte aspecte ce pot contribui la eforturile comune ale administrației publice și ale societății civile pentru o bună guvernare, ne manifestăm întreaga disponibilitate pentru un dialog deschis, inclusiv în cadrul unei eventuale întâlniri la sediul AM PO DCA.

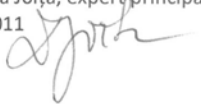
Cu deosebită considerație,

Carmen Elena DOBROTĂ

Director

Tel.: 021310.40.60/Fax: 021310.40.61/e-mail: amdca@mai.gov.ro
Piața Revoluției Nr. 1A, sector 1, București, C.P. 010086
România

Întocmit: Diana Joița, expert principal
Data: 18.05.2011



Avizat: Claudia Vasilca, Director Adjunct Implementare
Data: 18.05.2011

Tel.:021310.40.60/Fax:021310.40.61/e-mail: amdca@mai.gov.ro
Piața Revoluției Nr.1A, sector 1, București, C.P.010086
România

Anexa 2 - Situația fondurilor accesate din PODCA, pe județe

JUDEȚ	TOTAL FONDURI UE (lei)	TOTAL VALOARE PROIECTE (lei)	PLĂȚI EFECTUATE (lei)
București	377.920.135	451.655.118	25.628.009
Bacău	10.228.251	10.453.001	4.430.172
Constanța	9.145.869	9.360.271	4.062.002
Brașov	7.561.634	7.741.340	2.518.011
Alba	6.849.193	7.036.004	2.396.508
Vrancea	5.588.655	5.717.835	2.317.096
Sibiu	4.977.730	5.138.391	1.203.483
Prahova	4.130.679	4.257.349	516.390
Dâmbovița	3.388.445	3.477.336	654.164
Tulcea	3.212.203	3.320.872	1.507.116
Vâlcea	3.141.343	3.205.452	1.523.273
Satu Mare	3.115.852	3.299.640	1.154.033
Cluj	3.101.815	3.169.468	1.179.592
Mureș	3.089.179	3.152.223	1.443.568
Vaslui	2.978.450	3.039.236	1.304.210
Gorj	2.923.958	2.983.631	1.031.609
Timiș	2.868.811	2.927.857	710.386
Giurgiu	2.616.949	2.674.029	1.198.494
Ialomița	2.481.509	2.543.224	1.452.250
Bihor	2.450.241	2.500.406	994.898
Suceava	2.233.063	2.283.861	334.494
Teleorman	2.142.346	2.187.558	546.888
Iași	2.084.317	2.127.106	835.934
Harghita	1.965.318	2.005.427	1.112.651
Maramureș	1.964.149	2.029.234	1.191.073
Arad	1.869.934	1.908.160	248.680
Botoșani	1.775.609	1.827.045	496.828
Caraș Severin	1.590.839	1.630.223	412.094
Argeș	1.551.488	1.583.151	443.241
Ilfov	1.511.515	1.543.357	365.527
Galați	1.494.841	1.527.182	708.336
Bistrița Năsăud	1.447.387	1.502.940	285.419
Brăila	1.378.585	1.420.829	466.490
Hunedoara	1.289.934	1.316.260	235.951
Covasna	1.126.050	1.149.364	110.315
Călărași	1.085.139	1.107.285	1.015.183
Dolj	1.042.053	1.103.568	651.698
Buzău	711.413	730.164	118.224

Olt	593.410	605.520	121.104
Mehedinți	317.524	324.004	66.920
Neamț	0	0	0
Sălaj	0	0	0

Anexa 3 - Situația fondurilor accesate din PODCA, pe regiuni

Regiunea de dezvoltare	Populația	Bugetul total al proiectului (lei)	Asistență nerambursabilă solicitată (lei)	Plăți efectuate (lei)	Nr. proiecte	Investiție per capita (lei)
Nord Est	3.836.875	431.356.419,84	365.632.890,01	24.372.708	105	95,29
Vest	1.930.458	32.467.739,42	31.670.089,24	11.719.644,19	55	16,41
București Ilfov	2.198.285	20.019.385,43	19.579.242,65	8.268.758,01	31	8,91
Nord Vest	2.740.064	17.540.796,05	17.117.004,19	4.959.489,48	30	6,25
Centru	2.638.809	15.832.161,86	15.430.580,43	6.244.156,53	35	5,85
Sud Est	2.932.124	13.504.296,21	13.167.516,14	4.877.552,04	27	4,49
Sud Vest Oltenia	2.394.895	6.579.115,29	6.443.662,02	1.217.479,14	15	2,69
Sud Muntenia	3.458.759	8.422.950,52	8.106.072,40	3.711.697,58	14	2,34

Anexa 4 - Lista contracte de asistență tehnică încheiate de AMuri

Tip contract	POR (lei)	Contractor POR	POSDRU (lei)	Contractor POSDRU	PODCA (lei)	Contractor PODCA
Servicii de evaluare a aplicațiilor depuse spre finanțare	3.210.705,72	Ernst&Young SRL	NA	NA	1.628.250,00	SC Global Consulting and Expertize SRL HR Investment and Consulting SRL Mobius Solutions SRL
Servicii de instruire a personalului propriu	2.727.800	Consortiul Lattanzio e Associati Spa Milano-Louis Berger	NA	NA	263.559,52	SC Strategicus Consulting SRL Lattanzio e Associati Spa
Servicii de promovare și publicitate	4.059.668,02	SC Tropeum SRL SC Media Consulta Int. SRL SC TWBA SRL Europroiect SRL	1.868.746,63	SC Mather Communications România SRL SC OgilvyOne Advertising SRL SC Ars Advertising SA	2.924.523,00	SC Diadikasia Bussines Consultants SA și Publicis SRL SC Euro Print Company SRL
Servicii de evaluare intermediară program	1.390.785,24	Asociația formată din: East West Consulting, European Consultants Organisation, SC EWC România SRL, SC NTSN Conect SRL; SC Lattanzio a Associati Spa	5.138.141	KPMG România SRL	479.700,00	East West Consulting
Servicii dezvoltare programe informatice	NA	NA	21.577.280	SC TEAMNET International SA, în asociere cu SC Asesoft International SA și SC ARCHIDATA SRL	16.064,26	Web Style Expert SRL
Servicii de asistență tehnică generală și organizare de evenimente	636.931,54	Consortiul Ventis Global Consulting Diadikasia Business Consultants SA	8.355.238,90	SC Media Consulta International SRL European Profiles SA Boștină și Asociații SA SC MAR SPED Grup SRL Mida Soft Business SRL SC Media One SRL SC AGrafics SRL	4.650,00	Diaconu Audit SRL

